

HU

HU

HU

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2010.10.27.
COM(2010) 608 végleges

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, A GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK
BIZOTTSÁGÁNAK**

Az egységes piaci intézkedéscsomag felé

A magas szinten versenyképes szociális piacgazdaságért

50 javaslat az együttes munka, vállalkozás és a cserekapcsolatok javítása érdekében

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, A GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK

Az egységes piaci intézkedéscsomag felé

A magas versenyképességű szociális piacgazdaságért

50 javaslat az együttes munka, vállalkozás és kereskedelem javítása érdekében

(EGT-vonatkozású szöveg)

BEVEZETÉS

A nagy piac megteremtésének gondolata már az alapító atyák Európa-tervének középpontjában is helyet kapott. Megértették, hogy egy gazdagabb, kreatívabb, intelligensebb, igazságosabb és erősebb társadalom megszervezéséhez mennyire fontos a találkozás, a tapasztalatcsere és az együttes munka. A **nagy európai piac ambíciója** akkor is az volt, mint ma: osztozás a közös gazdasági és társadalmi térségen különbözőségeink tiszteletben tartása mellett; a **közös életre irányuló szándék**, amelyet az **együttes létben meglelt közös érdek** táplál és erősít.

Közös piac, egységes piac, belső piac: az idő folyamán bekövetkezett névváltoztatások a nagy európai piac elmélyülésének és a gazdagodásának kettős jelenségét tükrözik. Mert amint a fogalom mélyült a **négy nagy alapszabadság** – a személyek, az áruk, a szolgáltatások és a tőke szabad mozgása – körül, úgy egészült ki és gazdagodott, különösen a **gazdasági integráció** megerősödésével, az **egységes valuta** megteremtésével és a **kohéziós politika** fejlődésével. Elengedhetetlen, hogy az egységes piachoz kohéziós politika társuljon, amely biztosítja, hogy – lakóhelyétől függetlenül – minden polgár részesülhessen belőle és ahhoz hozzá is járulhasson.

Közel 60 évvel az Európai Szén- és Acélközösség létrehozása után **az egységes piac eredményei kétségbevonhatatlanok**. Az elmúlt két évtizedben az egységes piac létrehozása és a határok megnyitása Európa növekedésének fő motorjaivá lettek. A belső piac integrációja – különösen a hálózati iparágak liberalizálása – és a bővítés együttes hatására a Bizottság becslése szerint 2,75 millió új munkahely keletkezett, míg a növekedés 1,85 % volt az 1992-2009-es időszakban.

Európa a világ legnagyobb gazdaságává vált. Még ha el is tekintünk az Európán belüli kereskedelemről, mi vagyunk a legnagyobb importőrök és exportőrök egyaránt. Az egységes piac nemzetközi versenyképességünk egyik legnagyobb erőssége; nélküle kevesebbet számítanánk a gazdasági erők világméretű egyensúlyában, éppen akkor, amikor új szereplők lépnek színre.

Mindenekelőtt azonban az egységes piac mindennapi előnyökben részesíti a vállalkozásokat és az európai polgárokat tevékenységük folyamán. Az Európán belüli kereskedelem ma már a

termékek világkereskedelmének 17 %-át, a szolgáltatásokénak pedig 28 %-át képviseli. Konkrét példái az előnyöknek a mobiltelefon-hívások költségének 70 %-os, illetve a repülőjegyek árának 40 %-os csökkenése.

Nagy európai piacunk e csaknem hatvan év alatt az európai projekt talpköve maradt az európai polgárok között szőtt „**tényleges szolidaritási lépések**” révén, de azért is, mert meg tudott újulni, mélyülni, gazdagodni volt képes az idők során.

Csak hogy ma már nem abban a világban élünk, mint 1985-ben, amikor a Bizottság javaslatot tett arra a mélyreható megújulásra, ami az 1993. január 1-jén megvalósuló egységes piac megteremtéséhez vezetett.

A világ megváltozott. A globalizáció felgyorsította a cserekapcsolatokat és a technológiai változások ütemét, és új gazdasági szereplőknek nyitott utat, akik legsajátosabb kompetenciáink, a nagy hozzáadott értéket képviselő termékek és szolgáltatások terén akarnak versenyezni velünk. Ez kettős kihívás elé állítja Európát: még nagyobb elhatározással kell továbbfejlesztenünk képességeinket a nagy hozzáadott értéket képviselő ágazatokban, és emellett olyan politikát kell folytatnunk, amely megkönnyíti az európai vállalkozások – és elsősorban a kkv-k – részvételét azokban a nagyszerű lehetőségekben, amelyeket ezek az új növekedési központok nyújtanak számukra.

Maga Európa is megváltozott. Részei újra egyesültek, az Unió kibővült és elmélyült.

A pénzügyi és a gazdasági válság minden gazdaságot és minden ágazatot megrendített. Sérülékennyé tette a vállalkozókat és a munkavállalókat egyaránt, és európai fogyasztók millióinak vásárlóerejét gyengítette meg. Szemben a válsággal az egységes piac az egyik erősségünk. Az egységes piac lehetővé tette a válság hatásainak enyhítését; abban is segítségünkre lesz, hogy felülkerekedjünk rajta, és a jövőben is egyik legfőbb ütőkártyánk marad.

Mindezen okokból Barroso elnök azzal a feladattal bízta meg **Mario Monti** volt biztost, hogy terjesszen elő jelentést az egységes piac fellendítéséről. **Mario Monti** jelentésében ezt írja: „a mélyreható és hatékony egységes piac megvalósítása alapvetően meghatározza az EU általános makrogazdasági teljesítményét”¹. Hozzáfűzi: „az egységes piac népszerűtlenebb, mint eddig bármikor, ugyanakkor nagyobb szükség van rá, mint valaha”². Jelentésében ezért új stratégiát javasol, amelynek célja, hogy „az egységes piacot megóvjuk a gazdasági nacionalizmus veszélyétől, kiterjesszük olyan új területek felé, amelyek Európa növekedése szempontjából kulcsfontosságúak, és megfelelő mértékű konszenzust alakítsunk ki az egységes piac koncepcióját illetően”³.

Az Európai Parlament 2010. évi jelentésében hangsúlyozza, hogy „**az egységes piaccá integrálódás nem visszafordíthatatlan folyamat, és az egységes piac további létezését nem szabad magától értetődőnek venni**”.

E megállapítás ma indokolttá teszi, hogy a „rendkívül versenyképes szociális piacgazdaság” szolgálatában **új törekvéseket** építsünk be az egységes piaci politikákba. Azért, hogy újraindítsuk a befejezetlen integrációt és növekedési potenciálunkat megvalósítsuk az emberi

¹ Mario Monti jelentése az Európai Bizottság elnökének: „Az egységes piac új stratégiája”. 2010. május 9., 9. oldal

² Mario Monti idézett jelentése, 24. oldal

³ Mario Monti idézett jelentése, 9. oldal

haladás szolgálatában; hogy – együtt – újra bízni kezdjünk szociális piacgazdaságunk modelljében, és az európaiakat visszahelyezzük a piac középpontjába; hogy az egységes piac fogalmának új, globális megközelítését javasolhassuk e piac valamennyi szereplője számára; és hogy hatékonyabban biztosíthassuk a piaci szabályok megértését és betartását az Unión belül, valamint alkalmazásukat mindennapi életünkben.

Ez a szociális piacgazdaság szemlélete, amely abból a megállapításból indul ki, hogy az egységes piacnak a piac valamennyi szereplőjére támaszkodnia kell: a vállalkozásokra, a fogyasztókra és a munkavállalókra egyaránt. Így teszi az egységes piac lehetővé Európa számára, hogy kollektív versenyképességre tegyen szert.

Mert az egységes piac még nagyobb növekedést és több munkahelyet tud nyújtani. Potenciálját még nem használtuk ki teljesen. A határokon átnyúló közbeszerzési eljárások a 2009-ben odaítélt szerződéseknek csak mintegy 1,5 %-át tették ki. A szolgáltatások egységes piacán megvalósított jelentős előrelépések ellenére a határon átnyúló szolgáltatások az Unió GDP-jének csak 5 %-át teszik ki, miközben a feldolgozóipari termékek 17 %-a cserélt gazdát az egységes piacon. 2008-ban a fogyasztóknak csak 7 %-a vette igénybe az internetet határon átnyúló vásárlások céljára⁴.

A Bizottság becslése szerint⁵ az egységes piac kiegészítése, elmélyítése és teljes mértékű kihasználása – nevezetesen a jelen közleményben javasolt intézkedések révén – a GDP mintegy 4 %-ával⁶ egyenlő potenciális növekedést jelenthet a következő tíz év során.

Az egységes piac emellett nem önmagáért való cél, hanem eszköz a többi szakpolitika szolgálatában. Ha az egységes piac megfelelően működik, nagyobb esélye van a sikerre minden állami és magánintézkedésnek, a növekedés, a társadalmi kohézió és a foglalkoztatás, a biztonság és az éghajlatváltozás kihívásaira adott válaszoknak.

Az egységes piac fellendítése ezért az **Európa 2020 stratégia** elengedhetetlen eszköze. Az **Európa 2020 stratégia** 7 kiemelt kezdeményezést javasol: i. „Innovatív Unió”, ii. „Fiatalok mozgásban”, iii. „Európai digitális menetrend”, iv. „Erőforrás-hatékony Európa”, v. „Iparpolitika a globalizáció korában”, vi. „Új készségek és munkahelyek menetrendje” és vii. a „Szegénység elleni európai platform”. A modernizált egységes piac mindezen kezdeményezések közös alapozása olyan mozgatóerő, amelynek segítségével gazdasági növekedést lehet megvalósítani és munkahelyeket lehet teremteni, dinamikusabbá téve az intelligens, fenntartható és a társadalom valamennyi rétegét érintő növekedést, valamint hatékonyabbá téve az együttműködést a különböző kiemelt kezdeményezések között. A kiemelt kezdeményezések egyes elemei strukturálják az egységes piac működését és ezért annak újbóli fellendítését célzó intézkedéseknek is tekintendők. Ez az oka, hogy mind a jelen közlemény, mind pedig a kiemelt kezdeményezések közül különösen az Európai digitális menetrend, az innovatív Unió és az iparpolitika a globalizáció korában című kezdeményezés említi ezeket az intézkedéseket.

⁴ Forrás: a Bizottság szolgálatai.

⁵ A QUEST model alapján.

⁶ Forrás: a Bizottság szolgálatai. Ez a becslés számos olyan intézkedésre összpontosít amelyek egy részére e közlemény is kitér, különösen azon intézkedésekre, amelyek az adminisztratív és szabályozási terhek csökkentésére, valamint a nyílt közbeszerzés előmozdítására irányulnak. Mivel ennek a hatásnak egy jelentős részét a szolgáltatási irányelv végrehajtásával lehetne elérni, továbbá mivel nehéz vagy szinte lehetetlen jelentős számú intézkedés hatását értékelni – ezért ezek nem is képezik e becslés részét – a 4%-os adatot óvatos becslésnek kell tekinteni.

A piac fellendítése teret kell nyisson új lehetőségek előtt, anélkül, hogy újabb megszorításokat hozna létre. A közös szabályok kidolgozásán és hatékony életbe léptetésén keresztül az egységes piac a strukturális növekedés felé kell utat nyisson. Ez a versenyképes és versengő térség az európaiak igazi bázisátalora a globalizált világban. Nyitottnak kell lennie a világra, de meg is kell értenie azt, elő kell segítenie az együttműködést kereskedelmi partnereinkkel, különösen az eltérő világpiacokon hatályos szabályok és normák jobb egymáshoz közelítése és kölcsönössége érdekében. Ebben az összefüggésben nem szabad megfeledkezni arról, hogy az európai modell sikere azon a képességén alapul, hogy a gazdasági teljesítményt összekapcsolja a társadalmi igazságossággal és e cél elérése érdekében valamennyi gazdasági szereplőt és a szociális partnereket mobilizálni tudja.

Ezért kell elsősorban az európai gazdaság erős pontjaira koncentrálnunk: a 20 millió európai vállalkozásra, különösen a kis- és középvállalkozásokra, amelyek az alkotók, munkavállalók, diákok, kézművesek és vállalkozók, az egységes piac valamennyi szereplője vállán nyugszanak, és amelyeknek az innovációhoz és a munkahelyteremtéshez finanszírozásra van szükségük.

A bizalom visszaállítása érdekében a polgárokhoz **mint fogyasztókhöz és mint az egységes piac szereplőihöz** egyaránt szólni kell; lehetővé kell tenni számukra, hogy Európa minden részén egyformán vásárolhassanak, fektessenek be, részesülhessenek ápolásban, vagy tanulhassanak. Garantálnunk kell Európa minden fogyasztó polgárának, hogy olyan termékekhez jut hozzá, amelyek megfelelnek a szabványoknak, biztonságosak és megbízhatóak, és emellett megfizethetők. Ez áll a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékekre, valamint a feldolgozóipari termékekre is. De ki kell terjednie – a polgárok számára észrevehető módon – számos más tevékenységi területre is, különösen a szolgáltatásokra, az általános gazdasági fontosságú szolgáltatásokat és a pénzügyi szolgáltatásokat is beleértve.

Hogy e kihívásoknak megfeleljen, hogy helyreállítsa a bizalmat és újra fellendítse a – fenntartható és ugyanakkor igazságos – növekedést, Európának fel kell készülnie arra, hogy elszántan és teljes erejéből elkötelezze magát. **Kollektív európai elkötelezettségre van szükség**, arra, hogy a szereplők valamennyien – európai, nemzeti vagy regionális, állami és magánszektorbeli, gazdasági és társadalmi szinten – magáévá tegye a célokat és az elérésükhöz szükséges eszközöket.

Ez a lényege ennek az intézkedéscsomagnak, amelyet a Bizottság ma nyilvános vitára bocsát. Végrehajtása egyfelől lehetővé teszi a digitális gazdaságban, a szolgáltatási ágazatban, valamint a környezethez és az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó fejleményekben rejlő jelentős növekedési lehetőségek kihasználását, másrészt pedig konszenzust idézhet elő ezek mellett, a Mario Monti által feltárt aggodalmakra válaszolva.⁷ A Bizottság azt szeretné, ha négy hónapon keresztül széles körű nyilvános vita bontakozna ki egész Európában az egységes piac fellendítéséről. **E nyilvános vitát követően a Bizottság javasolni fogja, hogy a többi intézmény is határozottan kötelezze el magát az intézkedéscsomag végső változata mellett.**

Az egységes piaci intézkedéscsomag elfogadása markáns megemlékezés lehetne az egységes piac megszületésének huszadik évfordulóján 2012 végén.

⁷ Az idézett jelentés 38. old.

Az intézkedéscsomagot egyidejűleg fogadják el a „2010. évi jelentés az európai uniós polgárságról: az uniós polgárokat jogaik gyakorlásában akadályozó tényezők felszámolása” című dokumentummal, amely azoknak az akadályoknak a lebontására összpontosít, amelyekkel az európai polgárok mindennapi életük során találkozhatnak, például amikor utaznak, tanulnak, házasságot kötnek, nyugdíjba vonulnak, megvásárolnak vagy örökölnek valamit, vagy egy másik tagállamban szavaznak.

Az egységes piaci intézkedéscsomag és az uniós polgárságról szóló jelentés egymást kiegészítő kezdeményezések, amelyek az Európai Unió tartós széttagoltságát kívánják leküzdeni olyan területeken, amelyek közvetlenül érintik az európai polgárokat; emellett és ezáltal pedig megfoghatóvá kívánják tenni a polgárok Európája és a hatékony egységes piac megteremtése iránti elkötelezettséget, a polgárok és a vállalkozások igényeinek és várakozásának megfelelően.

1. ERŐS, FENNTARTHATÓ ÉS MÉLTÁNYOS NÖVEKEDÉS A VÁLLALKOZÁSOK SZÁMÁRA

Az Európai Unió 20 millió vállalkozása 175 millió embernek biztosít munkahelyet és az EU 500 millió fogyasztóján túl világszerte még számos embert lát el árukkal és szolgáltatásokkal. **Az egységes piac e vállalatok versenyképessége szempontjából meghatározó tényező.** Az egységes piacnak kedvező környezetet kell teremtsen a vállalkozások számára, és ezzel fejlődésre, vásárlásra, értékesítésre, szabad beruházásokra készítetni őket egész Európában és a földrészeken kívül is. **A legnagyobb foglalkoztatási potenciállal a kis- és középvállalkozások rendelkeznek. Az egységes piacon betöltött szerepüknél fogva megkülönböztetett figyelmet érdemelnek, és aggodalmaikra célzott fellépésekkel kell felelni.**

Az áruk és a szolgáltatások szabad mozgása a szerződésben foglalt alapvető szabadságjogok közé tartozik. Az áruk szabad mozgásának megteremtése volt az egységes piac egyik első sikeres teljesítménye. A egységes piacon belüli határok 1993-as felszámolása hatalmas mértékben megnövelte az uniós fogyasztók számára elérhető, olcsó áruválasztékot. A kínálat fenntartása érdekében az uniós politikák arra törekednek, hogy az áruk mozgása semmiféle indokolatlan akadályba ne ütközzék. Ezzel párhuzamosan azt is garantálni igyekeznek, hogy az egységes piacon kapható áruk fogyasztása senkit se sodorjon veszélybe. Ez az utóbbi célkitűzés a piacfelügyelet, illetve a kalózkodás és a hamisítás elleni küzdelem terén megkülönböztetett figyelmet követel.

A vállalkozások gyakran hangsúlyozzák, hogy az egységes piac szétaprózódása hátrányt jelent versenyképességük szempontjából. **A nemzeti szabályozások sokfélesége valóban jelentős terhet ró rájuk:** késlelteti a beruházásokat, korlátokat gördít a méretgazdaságosság és az együttműködés elé, akadályokat gördít a piacra jutás elé. Ezért kell törekedni a piacok nagyobb fokú integrálására és az akadályok felszámolására, s ehhez pontosan meg kell határozni azokat a területeket, ahol a koordináció és a harmonizálás hiánya árt az egységes piac megfelelő működésének.

A globális verseny egyre intenzívebb. A fenntartható fejlődést szem előtt tartva kell az európai gazdaságnak élnie e lehetőségekkel és választ adnia az új kihívásokra. **Ütőkártyáit még biztosabban kell a kezében tartania,** hogy e kihívásoknak a többiekkel egyenlő felkészültséggel tudjon megfelelni.

Az európai kínálat létrehozása és kifejlesztése érdekében az ipari szakpolitikák jobb piacszerkezetet és megfelelő kereteket igényelnek. Európának meg kell őriznie létfontosságú versenypozícióit a globális piacon. Hogy az ipari ágazatokat és általában véve az európai

kínálatot az értékteremtési lánc teljes hosszában sikerüljön megszilárdítani, alapvető feltétel a piac kiépítése, a kutatás és az innováció támogatása, a digitális menetrend és az on-line kereskedelem kifejlődése, valamint a finanszírozási források megléte.

A pénzügyi válság kezdete óta az Európai Unió egy sor sürgős intézkedést tett a pénzpiacok működésének és stabilitásának helyreállítására. Ezzel együtt azonban további intézkedésekre van szükség annak garantálására, hogy a pénzügyi rendszer nem egyszerűen szilárdabb legyen, **hanem működése a reálgazdaság érdekét szolgálja, és ösztönzi a fenntartható gazdasági növekedést.** Ezért számos intézkedés vár ma elfogadásra, illetve áll tárgyalás alatt a piacok átláthatósága, a felügyelet, a pénzügyi stabilitás, a felelősség és a pénzügyi termékek fogyasztóinak védelme, vagy éppen a válságmegelőzés terén. Az Európai Unió elkötelezte magát amellett, hogy 2012 végéig e tárgykörben valamennyi reformjavaslatot elfogadjon. A hosszú távú befektetések fejlesztésére európai keretet kell létrehozni, és további eszközök szükségesek ahhoz, hogy a magánfinanszírozásokat e befektetések felé irányítsák.

Az Európai Unió az európai gazdaság modernizálására irányuló 2020 stratégiájának célkitűzései jelentős befektetéseket igényelnek. Az Európai Unió már most támogatni tudja ezeket a projekteket, következetes stratégiai útmutatásokat nyújtva a befektetőknek – akik évtizedekre kiható döntéseket hoznak–; valamint azzal is, hogy felállítja a megfelelő szabályozási keretet. Az Európai Unió és az Európai Beruházási Bank költségvetése közrejátszhat abban, hogy magánfinanszírozást vonzzon ezekhez a projektekhez.

Ebben a bonyolult és változó világban **a globalizációs gondolkodáshoz és cselekvéshez Európa a megfelelő lépték.** Tekintettel a piacok globális dimenziójára, Európának magabiztosabban, a kölcsönösség és a kölcsönös előnyök szellemében kell védelmeznie érdekeit és értékeit. Az európai politikának arra kell törekednie, hogy a szabályozások és szabványok egymáshoz közelítése nemzetközi szinten haladjon előre. Válaszul pedig a globális versenyképesség követelményére az egységes piacnak az európai vállalkozások szemében igazi „bázistáborra” kell válnia, amelyben felnővekedhetnek, és amelyből kiindulva a cserekapcsolatok az egész világgal kiépülhetnek.

Az egységes piacnak valósággá kell válnia, hogy az alkotók, a termelők és a fogyasztók számára meglegyen az a kontinentális lépték, amelyre a gazdaság felfutásának biztosításához szükségük van. A fenntartható állások létrehozását csak a fenntartható növekedés garantálhatja. A növekedéshez és a haladáshoz a szabad mozgás és az egészséges, nyitott verseny is nélkülözhetetlen, s ezek emellett lehetővé teszik a demográfiai, környezeti és szociális kihívások megválaszolását is.

1.1. A kreativitás elősegítése és védelme

A nemzetközi versenyben való helytálláshoz nélkülözhetetlen, hogy az egységes piacon belül vállalkozásaink, feltalálók, alkotók olyan keretek között fejlődhessenek, amelyek a lehető leginkább kedveznek az innovációnak és a kreatitásnak.

Ennek a keretnek hatékony védelmi eszközökhöz is kell juttatnia őket, különösen a termékhamisítás és a kalózkodás elleni harcban.

1. javaslat: Az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak meg kell tennie a szükséges lépéseket az európai uniós szabadalomra, annak nyelvhasználati szabályaira és az egységes szabadalmi bíraskodási rendszerre vonatkozó javaslatok elfogadásához. A cél az, hogy az Európai Unió első szabadalmait már 2014-ben ki lehessen bocsátani.

A szabadalmi rendszer tartós szétaprózottsága jelentősen gátolja az innovációt, csakúgy, mint a hozzáférést a szabadalmi oltalom által az európai vállalkozásoknak – elsősorban a kkv-knek, a kutatási központoknak és a feltalálóknak – nyújtott hatékony védelemhez. Ez a fölöslegesen bonyolult és költséges jelenlegi oltalmi rendszer hozzájárul ahhoz, hogy az európai kutatás és innováció késedelmet szenved a világ más részeihez, köztük az Egyesült Államokhoz és Japánhoz képest. Az egységes piacon belüli egységes oltalom hiánya és az oltalom költséges mivolta miatt szétaprózódott az oltalmi rendszer. Ugyanakkor több tagállamban a számtalan szabadalmi per magas költségei akadályozzák az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést is. A különböző tagállamokban hozott és egymástól esetleg eltérő ítéletek a jogbiztonság hiányát vonják maguk után, amitől a határokon átnyúló kereskedelem válik nehezebbé és költségesebbé. Az uniós szabadalom és az egységes szabadalmi bíraskodási rendszer megteremtése létfontosságú az európai versenyképesség serkentése, valamint a kutatás és az innováció előmozdítása szempontjából; lehetővé tenné ugyanis a rendszer költségességének és bonyolultságának csökkentését mind az érintett jogok megszerzése, mind azok érvényesítése terén egész Európában.

2. javaslat: A Bizottság 2011-ben a szerzői jogok kezeléséről szóló keretirányelvre tesz javaslatot, hogy a szerzői jogok igazgatásának, átláthatóságának és elektronikus kezelésének javítása révén utat nyisson az online tartalmakhoz. A Bizottság továbbá javaslatot fog tenni egy, a gazdátlan művekre vonatkozó irányelvre.

A szerzői jogok hatékony kezeléséhez szükséges európai keret hiánya az Unióban jelentősen megnehezíti az ismeretek és a kulturális javak on-line elérhetőségét. Az egységes európai digitális piac létrehozásához az on-line terjesztés lehetőségeinek hatékony kihasználására lenne szükség. Ehhez növelni kell a kreatív tartalmak hozzáférhetőségét, de ezzel egyidejűleg azt is biztosítani kell, hogy a szellemi jogok tulajdonosait megillessen műveik megfelelő díjazása és oltalma. A Bizottság tudatában van annak, hogy a magáncélú másolatokra kivetett nemzeti díjak eltérő rendszerei befolyásolják a határokon átnyúló értékesítési szolgáltatásokat és a hordozó médiák előállítását. A Bizottság az érdekelttek közötti párbeszédet figyelembe véve azonosítani fogja a megbízható megoldás elemeit.

Emellett feladatunk, hogy azon európai fiatalok számára, akik már hozzászórtak az on-line szórakozáshoz és vásárláshoz, valódi egységes piacot alakítsunk ki. Az internettel egyidőben felnövő generációk nem bocsátanak meg, ha az egységes piac előnyei a fizikai árukra korlátozódnának. Ezért kell kiterjeszteni az egységes piac biztosította szabadságot az on-line szolgáltatásokra is, nem feledkezve meg arról, hogy ehhez elengedhetetlen az alkotás és a szellemi tulajdon magas szintű védelme.

3. javaslat: A Bizottság 2010-ben jogi, illetve nem jogi jellegű intézkedéseket egyaránt tartalmazó cselekvési tervre tesz javaslatot a hamisítás és a kalózkodás ellen. Emellett 2011-ben jogalkotási javaslatokat is tesz, különösen a jogszabályi keret hozzáigazítása érdekében az internet fejlődése által létrehozott szükségletekhez és a vámhatóságok fellépésének megerősítésére e területen, majd felülvizsgálja a szellemi tulajdonjogok harmadik országokban való érvényesítésére vonatkozó stratégiáját.

A hamisítás és a kalózkodás az európai gazdaságnak évente több milliárd euróba és több ezer állásba kerül. Az OECD becslése szerint a hamisított áruk kereskedelme 2007-ben akár 188

milliárd eurót is kiterjedhetett⁸. Egy 2009 júniusában közzétett Eurobarométer-vizsgálat rámutatott, hogy az európai polgárok egynegyede–egyharmada véleménye szerint különböző okokból indokolt a hamisított termékek vásárlása⁹. A szellemi tulajdonjogok védelmének kellően erős és összehangolt érvényesítésére alkalmas intézkedések hiánya – a mérsékelt javulás ellenére is – akadályozta a hamisítás és a kalózkodás elleni küzdelmet.

1.2. Új lehetőségek előmozdítása a fenntartható növekedés érdekében

A társadalom előtt álló fő kihívások – mint az éghajlatváltozás, az energiaellátás biztonsága vagy a demográfiai változások – jelentős növekedési lehetőségeket tartogatnak az európai vállalatoknak a jövőbeli világméretű kereslet szempontjából a technológiák és a megoldások terén. Az egységes piaci intézkedéscsomag e lehetőségek megragadásának eszköze kellene legyen. Különösen ígéretesnek tűnnek a hatékonyabb szabványosítási mechanizmus kialakítását célzó kezdeményezések, az energia következetesebb adóztatása a piac egészén, a szolgáltatások illetve a védelem egységes piacának további fejlesztése, vagy a kiváló ökológiai minőségű termékek kínálatának kifejlesztése. Mindezek megvalósítása a Bizottság által az EU2020 program kiemelt kezdeményezéseként a közeljövőben megkezdendő iparpolitikai kezdeményezés globálisabb keretébe illeszkezhethet. A szolgáltatási irányelv „kölcsonös ellenőrzés” eljárását is tovább kell folytatni, hogy még inkább kifejlődhessen ez – az európai gazdaság szempontjából alapvető – ágazat. A kereskedelem és forgalmazás piacának felügyeletéről szóló jelentés emellett fontos tanulságokat tárt fel a szolgáltatások piacának működéséről¹⁰. **Továbbá, amint ezt a Bizottság Digitális menetrendje hangsúlyozta, teljes mértékben ki kell használni azt a növekedési potenciált, valamint azt a széleskörű termék- és szolgáltatás kínálatot, amelyet a digitális piac nyújthat.** Végezetül pedig, ami igaz a szolgáltatási irányelvre mint általános jogi eszközre, az ugyanúgy áll a különféle egyedi ágazatokra is, például a szállítási szolgáltatásokra, amelyek az egységes piacnak mintegy az „idegrendszerét” alkotják.

4. javaslat: A Bizottság és a tagállamok továbbra is együttműködnek a szolgáltatások belső piacának fejlesztéséért a szolgáltatási irányelvben szereplő „kölcsonös ellenőrzés” alapján, amelyet a tagállamok és a Bizottság jelenleg is érvényesít. A Bizottság 2011-ben konkrét intézkedéseket hoz ennek érdekében, az üzleti szolgáltatások ágazatát is beleértve.

A szolgáltatási ágazat Európa gazdasági helyreállítása szempontjából kulcsfontosságú. A munkahelyek és a nettó munkahelyteremtés több mint 70 %-át jelenti az egységes piacon. A szolgáltatások jól működő egységes piaca, amely jobb minőségű szolgáltatásokat nyújtana versenyképesebb áron és piacokon, hozzásegítené a polgárokat és a vállalkozásokat – elsősorban a kkv-kat – ahhoz, hogy részesüljenek az egységes piac előnyeiből. A szolgáltatási irányelv fontos lépés volt a szolgáltatások valódi egységes piacának megteremtése felé. Egy közelmúltban készített tanulmány szerint az irányelvből eredő gazdasági nyereség uniós léptékben megközelíti a 60–140 milliárd eurót, ami óvatos becslések szerint is a GDP 0,6–1,5 %-os növekedési potenciálját jelentené¹¹.

⁸ OECD (2007), The Economic Impact of Counterfeiting and Piracy (A hamisítás és a kalózkodás gazdasági hatása), Párizs.

⁹ http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_263_en.pdf

¹⁰ http://ec.europa.eu/internal_market/retail/docs/monitoring_report_hu.pdf

¹¹ "Expected economic benefits of the European Services Directive", Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis (CPB), November 2007.

A kölcsönös ellenőrzési folyamat eredményei most első ízben a szolgáltatások belső piaca döntő részének működéséről is mintegy röntgenképet mutatnak fel (mivel az irányelv az európai GDP és foglalkoztatás 40 %-ára terjed ki). Ez a széles körű felmérés megmutatta, hogy a Bizottságnak és a tagállamoknak együtt és közelebbről meg kellene vizsgálniuk, hogyan is működik a gyakorlatban egyes húzóágazatokra alkalmazott szabályozási keret. Együtt kell működniük a „belső piac teljesítménytesztjének” végrehajtásán is, annak biztosítása érdekében, hogy a növekedés, a foglalkoztatás és az innováció szempontjából jó teljesítményt nyújt. A szolgáltatási irányelvben megfogalmazott átláthatóság és a tagállamokkal folytatott párbeszéd elvét is fel kell használni ebből a célból. Meg kell fontolni továbbá, hogy szükség lenne-e specifikus kezdeményezésre a szolgáltatók és a szolgáltatások igénybe vevői jogainak hathatósabb és gyakorlatiasabb érvényesítése érdekében az egységes piacon. A további, vizsgálandó területek másik példája az üzleti szolgáltatások ágazata, amely az európai ipar versenyképességének egyik fő tényezője.

5. javaslat: A Bizottság 2011 végéig kezdeményezéseket fog tenni az elektronikus kereskedelem fejlesztésére a belső piacon. E kezdeményezések elsősorban azokra a nehézségekre összpontosítanak majd, amelyekkel a fogyasztók az elektronikus gazdaságban szembesülnek. Szerepelni fog köztük egy közlemény az elektronikus kereskedelem működéséről, valamint útmutatások a tagállamoknak a szolgáltatási irányelv azon rendelkezésének hatékony alkalmazásához, amely a szolgáltatások fogyasztóinak állampolgárságuk vagy lakóhelyük miatti hátrányos megkülönböztetése ellen lép fel.

Az olyan belső piac létrehozásához, amely teljes növekedési potenciálját kihasználja, és ugyanakkor válaszol a polgárok elvárásaira is, alapvető dolog az elektronikus kereskedelem elégtelen fejlettségével kapcsolatos problémák vizsgálata. Az elektronikus kereskedelem ma valóban csak a kereskedelem egészének 2–4 %-át képviseli, és a határokon átnyúló kereskedelem ennek csak kis része. Az egységes elektronikus piac azon ágazatok egyike, ahol a fogyasztók bizalma – és így vásárlási kedve – a legcsekélyebb. Túlságosan gyakori jelenség, hogy a más tagállamok piaci szereplői által on-line kínált termékek vagy szolgáltatások vásárlásával próbálkozó fogyasztók végül ezt nem tehetik meg, vagy hátrányos megkülönböztetés éri őket állampolgárságuk vagy lakóhelyük miatt. Ez a helyzet nem egyszerűen a piac rossz működésének tünete. Ennél is fontosabb, hogy frusztrációt és bizalomhiányt idéz elő az emberekben az egységes piac által kínált lehetőségekkel szemben. A szolgáltatási irányelv tiltja, hogy a kiskereskedők a fogyasztókat állampolgárságukról vagy lakóhelyüktől függően eltérő bánásmódban részesítsék, s ez az internetes környezetre is vonatkozik, hacsak a megkülönböztetés nem indokolható „objektív kritériumokkal”, például eltérő szállítási költségekkel. A nemzeti hatóságokat új – 2011 második félévében elfogadandó – iránymutatások fogják segíteni a szolgáltatásokról szóló irányelvnek a megkülönböztetés tilalmára vonatkozó rendelkezése (20. cikk) alkalmazásában, s ezek foglalkozni fognak az említett objektív kritériumokra való hivatkozás módjával is. Az európai fogyasztóknak egy másik tagállam elektronikus kereskedelméhez való egyenlő hozzáféréseinek kérdése azonban csakis egy szélesebb értelemben vett elektronikus kereskedelem-fejlesztési politika egyik aspektusa lehet, egy olyan politikáé, amely általában véve javítani fogja a polgárok hozzáférést a kereskedelemhez. A Bizottság 2011 első félévében közleményt fog elfogadni, amely vizsgálni fogja az elektronikus kereskedelem fejlődését akadályozó tényezőket, cselekvési irányokat fog javasolni és értékelni fogja az elektronikus kereskedelemről szóló irányelvet. Ezzel párhuzamosan a Bizottság érthetően és

részletesen ki fogja fejteni az on-line szolgáltatások felhasználóinak jogait az európai uniós internetes jogok kódexében¹², amelyet 2012-ig kíván megjelentetni.

6. javaslat: A Bizottság 2011-ben a szabványosítás szabályozási keretének módosítását fogja javasolni, hogy a szabványosítási eljárásokat hatékonyabbá, eredményesebbé és aktívabb részvételt igénylővé alakítsa, valamint hogy az ilyen eljárások alkalmazási köre a szolgáltatásokra is kiterjedjen.

Az európai termékszabványok bevezetése alapvető eszköze volt annak, hogy az európaiak jó minőségű, az egészségre ártalmatlan javakhoz és szolgáltatásokhoz jussanak, és hogy a vállalkozások könnyen használhassanak innovatív, nemzetközileg elismert szabványokat. A jelenlegi szabványosítási rendszer azonban a nemzeti szabványügyi testületekkel együttműködve még tovább is fejleszhető annak érdekében, hogy a technológiai fejleményekkel lépést tartva a szabványokat gyorsabban állapíthassák meg, miközben azt is lehetővé tennék minden érdekeltnek – cégeknek, fogyasztóknak, közigazgatási szerveknek – hogy maradéktalanul részt vehessenek a szabványok kidolgozásában. Világosabb szabványosítási keretre a szolgáltatások területén is szükség lehet, hogy ebben is minél következetesebb megközelítést lehessen megvalósítani az egységes piacon.

7. javaslat: A Bizottság 2011-ben fehér könyvet fogad el a szállítási politikáról. Ebben egy sor fellépést javasol, többek között a szállítóeszközök és a nemzeti szállítási rendszerek közötti megmaradt akadályok felszámolása céljából.

A közlekedés és a szállítás az egész gazdaság „idegrendszereként” működik. Tökéletes illusztrációja ennek az Eyjafjallajökull vulkán tavaly áprilisi kitörése, amely bizonyította, mennyire érzékenyen érintik az egész gazdaságot a közlekedési nehézségek. A modern gazdaság egyik legfontosabb pillére valóban szállítási rendszerének képessége arra, hogy a lehető legzökkenőmentesebben juttassa el a javakat és az embereket oda, ahova el kell érniük, vagy ahova és amikor menni akarnak. A szállítási szolgáltatások a kínálat és a kereslet egymáshoz közelítése terén kimutatható stratégiai jelentőségüknél fogva ezért ma még az eddiginél is lényegesebb szerepet játszanak a gazdasági növekedésben és a munkahelyteremtésben egyaránt. Ezzel párhuzamosan e szolgáltatások a jobb életminőség nélkülözhetetlen részévé is válnak, amikor közreműködnek bizonyos területek elszigeteltségének csökkentésében és az emberek egymáshoz közelítésében. Létfonosságú tehát az egységes, összekapcsolt és hatékony európai szállítási rendszer megvalósítása a termékek, az emberek és a szolgáltatások zökkenőmentes mozgásának – a belső piac alapvető és alapító szabadságjogainak – biztosítására. Az egységes közlekedési rendszer megvalósítását a mai napig egy sor technikai, adminisztrációs és szabályozási akadály késlelteti, amelyek különösen a módközi közlekedés belső piacának versenyképességét gátolják, általában pedig hátráltatják az európai gazdasági növekedést.

¹² Ahogyan ezt az Európai digitális menetrend és az uniós polgárságról szóló 2010. évi jelentés is tartalmazza.

8. javaslat: A Bizottság 2011-ben javaslatot tesz az energiaadóztatásról szóló irányelv felülvizsgálatára, hogy az adórendszer jobban tükrözze az EU-nak az éghajlatra és az energiára vonatkozó célkitűzéseit, a minimális adó mértékét a szén-dioxid-kibocsátásra és az energiatartalomra alapozva.

A Tanács 2003. október 27-i 2003/96/EK irányelve megállapítja a az energiatermékek és a villamos energia európai adóztatási keretét és elsősorban az a célja, hogy biztosítsa a belső piac megfelelő működését, és ezzel elkerülje az energiafelhasználók között a versenyben keletkező torzulásokat. Az irányelv ugyanakkor nem tükrözi kellőképpen az EU célkitűzéseit az éghajlatváltozás elleni küzdelem és a hatékonyabb energiafelhasználás terén. Így azt sem teszi lehetővé a tagállamoknak, hogy az adókat mint eszközt optimálisan kihasználják. A javaslat elsősorban arra fog irányulni, hogy az irányelv következetesen tárgyalja az energiaforrásokat, és valóságos egyenlő bánásmódot biztosítson az energiafogyasztók között, a felhasznált energia forrásától függetlenül. Ezzel egyben megfelelő egyensúlyt is teremt egyfelől az energia megadóztatása, másfelől pedig az üvegházhatást okozó gázok kibocsátáskereskedelmi rendszere között, elkerülve a kettő közötti átfedést.

9. javaslat: A Bizottság kezdeményezést fog javasolni az üzleti szolgáltatásokkal foglalkozó magas szintű munkacsoport létrehozása érdekében, amely tanulmányozná a piac hiányosságait és a normalizálás, az innováció és a nemzetközi kereskedelem kérdéseit olyan ágazatokban, mint a logisztika, a létesítménygazdálkodás, a marketing és a reklám¹³.

Az üzleti szolgáltatások egységes piacának megteremtése a szolgáltatási irányelv ellenére továbbra is kihívást jelent. Ezt illusztrálja „A kereskedelem és forgalmazás hatékonyabb és tisztességesebb belső piacáért 2020-ra”¹⁴ című jelentés is. Ezzel összefüggésben az ágazat – különösen a tisztességtelen gyakorlattal kapcsolatos – szabályozására törekvő, egymástól eltérő nemzeti szabályok egyidejű fennállása azonban komolyan akadályozhatja a kereskedelmi és forgalmazási piacok megfelelő működését. A vállalkozások közötti (business to business) viszonyokat keretbe foglaló kezdeményezés lehetővé tenné az ellátási lánc különböző szereplőinek védelmét, és ugyanakkor azt is, hogy fokozatosan kialakuljon egy – a jelenleginél hatékonyabb és igazságosabb – egységes piac a kereskedelem és a forgalmazás területén a fogyasztók és a termelők elvárásai szerint a versenyképes árak tekintetében. A Bizottságnak az agrárélelmiszer-ipar versenyképességével kapcsolatos munkája megmutatta, hogy elengedhetetlen a fellépés ezen a téren.

10. javaslat: A Bizottság 2012-ig megvizsgálja a termékek ökológiai lábnyomára vonatkozó kezdeményezés kivitelezhetőségét, amely válaszolni kíván a termékek környezeti hatása és a szén-dioxid-kibocsátás kérdéseire is. A kezdeményezés vizsgálni fogja, hogyan lehetne közös európai módszertant kidolgozni a fentiek értékelésére és jelzésére.

Egyes ipari ágazatok és egyes tagállamok saját szabványokat fejlesztettek ki a környezeti hatás mérésére. Ennek eredményeképp az Unióban elszaporodtak az egymástól eltérő vagy éppen összeegyeztethetetlen szabványok, ami azt eredményezheti, hogy még újabb akadályok állnak a termékek és szolgáltatások szabad mozgása útjában az egységes piacon, különféle

¹³ Az iparpolitikáról szóló közlemény, COM(2010)614, 2010.10.27.

¹⁴ 2010.7.5-i jelentés: http://ec.europa.eu/internal_market/retail/docs/monitoring_report_hu.pdf

követelményeket támasztva a vállalkozásokkal szemben, és ezek ráadásul magas költségekkel is járnak.

11. javaslat: A Bizottság 2011 elején energiahatékonysági tervet terjeszt elő a jelentős energia-megtakarítási lehetőségek kihasználása érdekében, az energiafogyasztás valamennyi ágazatában már meglévő szakpolitikák kiegészítésére.

A környezetbarát tervezés kereteit felül lehet vizsgálni annak biztosítására, hogy a termékek egységes piacának követelményei az egész Európai Unióban érvényesüljenek. Ki kellene fejleszteni továbbá olyan megközelítéseket az állami pénzeszközök és a piaci folyamatok célzottabb és jobb felhasználására, amelyek ösztönöznék az energiahatékonyság uniós piacainak fejlődését, különösen az épület-felújítások és a fenntartható városi mobilitás területén. A terv továbbá figyelmet szentelne a közös európai keretrendszer szükségességére is, amely meghatározná az energiaszolgáltatók szükséges aktív szerepét ügyfelek energia-megtakarításainak megvalósítása terén, valamint támogatná az energiaszolgáltatások európai piacainak fejlődését. Javasolhatná emellett azt is, hogy az energiaellátásban az európai szakpolitikák jobban támogassák és hangsúlyozzák a fenntartható megoldások (kapcsolt energiatermelés, fűtés és hűtés) szerepét.

1.3. A kis- és középvállalkozásokért

Az európai kkv-k az innováció forrásai, nagy munkahelyteremtő potenciállal rendelkeznek, és ezek lehetnek a jövő nagyvállalatai. Az egységes piacnak ezért különösen figyelnie kell arra, hogy kedvező jogi környezetet teremtsen létrehozásuk és fejlődésük számára. E tekintetben a finanszírozáshoz való hozzáférés alapvető kérdés.

12. javaslat: A Bizottság 2011-ben cselekvési tervet fogad el a kkv-k tőkepiacokhoz való hozzáféréseinek javítása érdekében. Az ebben foglalt intézkedések célja a kkv-k ismertségének növelése a befektetők szemében, külön a kkv-kre összpontosító tőzsdék vagy szabályozott piacok hatékony hálózatának kifejlesztése, valamint a részvény-jegyzési és közzétételi követelményeknek a kkv-khez való igazítása.

A fejlődésüket megalapozni kívánó kkv-k egyik legfőbb problémája az, hogy nehéz tőkéhez jutniuk. Ez meghatározó tényező lehet abban, hogy lemondanak új termékek bevezetéséről, új termelési eszközökbe való beruházásról vagy éppen új alkalmazottak felvételéről. A részvénytőke azonban gyakorta összpontosul a legnagyobb piacokon, és így a finanszírozást kereső kisebb vállalkozások hátrányos helyzetbe kerülnek. Ennek több oka is van. A kkv-keket a potenciális befektetők gyakran nem ismerik kellőképpen, vagy pedig a tőkepiaci bejegyzés követelményei aránytalanul bonyolultak számukra. Éppen ezért alapvető szakpolitikai prioritás a kkv-k finanszírozáshoz jutása, aminek egyik központi eleme a kkv-k szegmensének dinamizálása a pénzpiacokon. Ezt a kezdeményezést a kis- és középvállalkozói finanszírozási fórummal szoros együttműködésben kell kifejleszteni.

13. javaslat: A Bizottság 2010 végéig értékelni kívánja a kis- és középvállalkozásokkal kapcsolatos kezdeményezést („Small Business Act”) többek között azért, hogy biztosítsa a „Gondolkozz előbb kicsiben!” elvének alkalmazását mind a politikában, mind pedig a jogalkotási eljárásban, és így

teremtsen szoros kapcsolatot a „Small Business Act” és az Európa 2020 stratégia között.

Az európai „Small Business Act” a legfontosabb eszköz a kis- és középvállalkozások versenyképességének és vállalkozói kezdeményezéseinek elősegítésére az egységes piacon belül és kívül egyaránt. Felülvizsgálata hatékonyabbá teszi intézkedéseinek (elsősorban a „Gondolkozz előbb kicsiben!” elvének) végrehajtását, és összeegyezteti az Európa 2020 stratégiával, amennyiben új intézkedésekre is tesz majd javaslatot olyan területeken, mint a kkv-k nemzetközivé tétele.

14. javaslat: A Bizottság 2011-ben a számviteli irányelvek felülvizsgálatára tesz javaslatot a pénzügyi beszámolási követelmények egyszerűsítése és az adminisztratív terhek csökkentése érdekében, különösen a kkv-k számára.

A jelenlegi számviteli szabályok meghaladtak és olyan követelményeket is foglalnak magukban, amelyek fölösleges adminisztratív terhet jelentenek, elsősorban a kkv-k és a mikrovállalkozások számára.

1.4. Az innováció és a hosszú távú beruházások finanszírozása

Az innovációhoz és a fenntartható fejlődéshez elengedhetetlen a finanszírozáshoz való hozzáférés. Az is kívánatos, hogy a vállalkozások képesek legyenek hosszú távú stratégiák kifejlesztésére. Végezetül pedig az egyes infrastruktúrákba való jelentős beruházások érdekében az Európa 2020 stratégia sikeréért a magán-megtakarításokat is hatékonyan kell mobilizálni – szükség szerint az állami beruházásokkal együttműködve. E tekintetben a pénzpiacok szerepe alapvető, és a szabályozási környezetnek nem szabad olyan ürügyeket szolgáltatnia, amelyek esetleg a hosszú távú beruházások ellen játszanak. „A pénzügyi szolgáltatások szabályozása a fenntartható növekedésért” című 2010. június 2-i bizottsági közlemény¹⁵ megvalósításának közre kell játszania abban, hogy még inkább megszilárduljon e piacok szerepe a reálgazdaság szolgálatában. Ezzel együtt új utakat is kell keresni a vállalkozásirányítás egyéb módozatainak kifejlesztésére, az egyes befektetéstípusokra való innovatív ösztönzések bevezetésére, vagy a magán- és az állami szféra közötti hatékony együttműködés módjainak szorgalmazására, amelyek új perspektívákat nyithatnak a befektetéspolitikák előtt.

15. javaslat: A Bizottság fontolóra veszi az uniós projektkötvények létrehozásának elősegítését az európai projektek támogatására („EU project bonds”).

Az egyik fontos eszköz, amellyel elősegíthető lenne a magánbefektetések felhasználása az Európa 2020 stratégia célkitűzései támogatására az lenne, ha a magánfinanszírozások hézagait az Unió az eddigieknél jobban kitöltené a saját költségvetéséből. A költségvetési felülvizsgálat különböző lehetséges eszközöket javasolt a költségvetés hatásának felerősítése érdekében. Innovatív pénzügyi instrumentumok segítségével az uniós pénzeszközök – különösen az Európai Beruházási Bankon keresztül – felhasználhatók lennének a bankszektorttal és a magánszektorttal létrehozott partnerségekben. A hosszú távú kereskedelmi potenciállal rendelkező projektek esetében ez lenne a norma. Jelentős kezdeményezés még az

¹⁵ COM(2010) 301.

eurokötvények projektje. Ezeket a magánszektor bocsátaná ki, és az európai költségvetési előirányzatokat használnák fel minősítésük megerősítéséhez az EBB, az egyéb pénzüzetek és a tőkepiacok magánbefektetői – például a nyugdíjalapok és a biztosítók – finanszírozásainak odavonzása érdekében.

16. javaslat: A Bizottság tanulmányozni fogja, milyen intézkedésekkel lehetne – különösen hosszú távon – arra ösztönözni a magánbefektetéseket, hogy aktívabban járuljanak hozzá az Európa 2020 stratégia céljainak eléréséhez. Az ilyen intézkedések érinthetik például a vállalatirányítás reformját, illetve ösztönzőket hozhatnak létre hosszú távú, fenntartható és etikus befektetések érdekében, amelyeket az intelligens, környezetbarát és inkluzív növekedés igényel. Ezen túlmenően a Bizottság 2012-re biztosítani fogja, hogy a bármely tagállamban létrehozott kockázati tőke-alapok az egész Európai Unióban működőképesek legyenek és szabadon befektethessenek (szükség esetén ehhez új jogszabályi keretet hoz létre). Arra fog törekedni, hogy megszüntesse a határokon átnyúló tevékenységekre nézve kedvezőtlen adózási eljárásokat.

Kívánatos lenne megteremteni a magánmegtakarítások hatékonyabb mobilizálásának feltételeit a befektetések támogatása érdekében, különösen azokat részesítve előnyben, amelyek – az általuk teljesített kritériumoknál fogva – a leghatékonyabban járulnak hozzá az Európa 2020 stratégia céljainak megvalósításához. A kisvállalkozások egyebek között a finanszírozáshoz való hozzáférés hiányát említik legtöbbször növekedésük és munkahelyteremtési lehetőségeik akadályaként. Éppen ezért van feltétlenül szükség egyfelől a kkv-k finanszírozáshoz való hozzájárásának javítására, másfelől pedig olyan ösztönző mechanizmusok megteremtésére is, amelyek segítik a fenntartható befektetések minden formáját, és alapul szolgálhatnak hosszú távú stratégiákhoz is. Elengedhetetlen emellett az európai infrastruktúrák – a sikeres Európa 2020 stratégia egyik alapfeltételének – megfelelő finanszírozása is. E célból a Bizottság megvizsgálja, milyen mértékben járulhatnak hozzá ezekhez a célkitűzésekhez a vállalatirányítási reform, a befektetések címkézése fejlesztése vagy a befektetésektől független értékelési módszerek.

A kockázati tőke alapvető finanszírozási forrás, különösen az innovatív kezdő vállalkozások számára. A kockázati tőkéhez való hozzáférést azonban az Európai Unióban megnehezítik a széttagolt és alulteljesítő kockázati tőke-piacok. Szükség van tehát olyan szabályozási környezetre, amely lehetővé teszi, hogy a kockázati tőke-alapok az Unió egészében működjenek, és elengedhetetlen az adóügyi szabályok összehangolása is a kettős adóztatás veszélyének elkerülése érdekében.

17. javaslat: Az európai közbeszerzési jogszabályok folyamatban lévő értékelését követően, valamint széleskörű konzultáció alapján a Bizottság legkésőbb 2012-ben jogalkotási javaslatokat fog benyújtani, amelyek célja egyrészt az uniós szabályok egyszerűsítése és modernizálása a szerződések odaítélésének folyamatosabbá tétele érdekében, másrészt pedig a közbeszerzési szerződések megfelelőbb felhasználása egyéb szakpolitikák támogatására.

A közigazgatási hatóságok által vásárolt termékek és szolgáltatások az Unió GDP-jének mintegy 17 %-át teszik ki. A közbeszerzésekre vonatkozó európai jogszabályok célja, hogy

nyitott páneurópai versenypiacot teremtsenek a nagy közbeszerzések számára, és ezzel az adófizetőknek évente több milliárd eurót takarítsanak meg. A közbeszerzés ugyanakkor támogatási forrás is – többek között – az innováció, a környezetvédelem vagy a foglalkoztatás számára. Az európai és a nemzeti szabályozások bonyolult interakciója azonban gyakran fölöslegesen bonyolítja a közbeszerzéssel járó adminisztrációs eljárásokat. A más tagállamokban működő vállalkozások továbbra is csak nagyon kis mértékben vesznek részt a közbeszerzési eljárásokban.¹⁶

18. javaslat: A Bizottság 2011-ben a szolgáltatási koncessziókról szóló jogszabályi kezdeményezést fogad el. A létrehozandó világos és kiegyensúlyozott szabályok javítani fogják az európai vállalkozások piachoz jutásának lehetőségeit, garantálva az átláthatóságot, az egyenlő bánásmódot és az azonos játékszabályokat a gazdasági szereplők számára. Ösztönözni fogják a köz- és magánszféra közötti partnerségeket, továbbá elősegítik az ár és a minőség közötti jobb összhang lehetőségét a szolgáltatásokat igénybe vevők és a szerződő hatóságok számára egyaránt.

A szolgáltatási koncessziók a köz- és magánszféra közötti partnerségi szerződések 60%-át képviselik (ez 2006-ban 118,8 milliárd eurónyi értéknek felelt meg). A szolgáltatási koncessziók odaítélésének jobb versenyfeltételek között történő lebonyolítása és a jogbizonytalanság csökkentése kedvezne az infrastruktúrák hatékony működésének. A köz- és a magánszféra közötti partnerségek, különösen pedig a szolgáltatási koncessziók lehetővé teszik a hosszú távú befektetések mobilizálását olyan ágazatokban, mint az energia, a hulladékkezelés és a közlekedési infrastruktúra. A Bizottság olyan jogszabályokra tesz javaslatot, amelyek – anélkül, hogy további túlzott terheket rónának a helyi hatóságokra – kedvező európai környezetet igyekeznek kialakítani az ilyen jellegű köz- és magánszféra-partnerségek számára.

1.5. Kedvező jogi és adóügyi környezet megteremtése a vállalkozások számára

Ahhoz, hogy vállalkozásaink részesülhessenek az egységes piac nyújtotta lehetőségek valamennyi előnyéből – a letelepedés szabadságát is beleértve –, a piacnak egyszerű, megfelelő szabályokon kell alapulnia, és választ kell adnia a vállalkozások mindennapos tevékenysége során felmerülő problémákra. Az ebben a szakaszban javasolt intézkedések egyebek között az adminisztrációs és szabályozási terhek csökkentésére irányulnak, amelyek pozitív hatást gyakorolnának a növekedésre és a munkahelyteremtésre¹⁷: Ezért a Bizottság igen konkrét kezdeményezéseket léptet életbe a cégnyilvántartások összekapcsolásának, valamint az elektronikus azonosítás és hitelesítés kölcsönös elismerésének biztosítására az Európai Unióban. Az adóügyi kérdések nem kevésbé fontosak. A társasági adóalappal vagy a héával kapcsolatos kezdeményezések arra irányulnak majd, hogy a vállalkozásokra nehezedő adminisztrációs terheket korlátozzák, és elősegítsék határokon átnyúló tevékenységüket. A védelmi és a biztonsági ágazat azért is figyelmet érdemel, mert csúcstechnológiájuknak,

¹⁶ A határokon átnyúló közbeszerzési eljárások a 2009-ben odaítélt szerződéseknek csak mintegy 1,5 %-át tették ki. A közbeszerzések piacain a kereskedelem intenzitása sokkal gyengébb, mint a magánbeszerzésekén, ami azt sugallja, hogy nem használtuk ki teljesen a határokon átnyúló kereskedelem és verseny előnyeit.

¹⁷ A vállalkozásokra nehezedő adminisztrációs teher 10 %-os csökkentése a GDP 0,6 %-os emelkedését vonná maga után.

innovációjuknak és szaktudásuknak köszönhetően a gazdaság egészében előmozdítja a fejlődést és a növekedést.

19. javaslat: A Bizottság kezdeményezi a nemzeti adóügyi politikák jobb összehangolását, többek között egy irányelvjavaslat előterjesztése útján, amelynek célja a közös konszolidált társasági adóalap (KKTA) bevezetése 2011 folyamán.

A 27 nemzeti társaságiadó-rendszer közötti hatalmas eltérések ma jelentős adózási jellegű akadályokat teremtenek az Unióban, amelyek elveszik a vállalkozások kedvét a határokon átnyúló tevékenységektől, sőt, esetenként meg is gátolják ezeket. Ez a széttöredezett piac jelentős torzulásaihoz, és emellett még a megfeleléshez kötődő költségekhez is vezet. Mindez elsősorban a kkv-kat érinti, amelyeknek gyakran nem állnak rendelkezésére megfelelő források az ilyen elégtelenségek megoldásához, sőt eltérítheti őket attól is, hogy az egységes piacon tovább fejlődjenek. A közös konszolidált társaságiadó-alap bevezetésének az a célja, hogy megoldja a növekedést korlátozó adóügyi rendelkezések jelentette nehézségeket. A vállalatcsoportoknak adóügyekben csak egyetlen szabályrendszert kell betartaniuk, és csak egyetlen adóhatósággal kerülnek kapcsolatba az egész Unióban (egyablakos ügyintézés). Ennek megfelelően a konszolidált forgalmat a csoport szintjén számítják, és határokhoz kapcsolódó akadályok nélkül állítják majd szembe a veszteségeket a nyereséggel. Ezen túlmenően, a vállalkozásoknak nem kell betartani a csoporton belüli tranzakciók transzferáraira vonatkozó szabályokat (vö. tranzakciónként kiigazított árszabás egyazon csoport vállalkozásai között). A kettős adóztatás vagy kettős adómentesség esetei – a nemzeti adózási jogszabályok eltérései vagy összeférhetetlensége okán – el fognak tűnni a csoporton belül. Bármely nemzeti szintű, össze nem hangolt fellépés csak a jelenlegi helyzetet reprodukálná, mivel a cégeknek továbbra is annyi adórendszerhez kellene alkalmazkodniuk, ahány államban aktívak. A Bizottság kezdeményezéseinek nem lesz célja a társaságiadó-kulcsok harmonizálása.

20. javaslat: A Bizottság 2011-ben új héa-stratégiát tesz közzé egy 2010-re tervezett, a héa-rendszer alapos felülvizsgálatát elvégző zöld könyv alapján.

A héa jelenlegi rendszere számos korlátozást foglal magában, és ez különösen a vállalkozások számára jelent aránytalan adminisztrációs terhet. Az adókulcsok és az adómentességek összetett rendszere, a tagállamoknak kínált eltérések és opciók, valamint a határokon átnyúló tranzakciókra vonatkozó különleges szabályok ártanak az egységes piac megfelelő működésének és az európai vállalkozások versenyképességének egyaránt, mivel – különösen a több tagállamban működő vállalkozásoknak – jelentős költséggel jár a megfelelés. A technológiai és a gazdasági környezetnek a héa létrehozása óta bekövetkezett jelentős fejlődése ellenére a rendszer máig nagy mértékben változatlan maradt, különösen a vállalkozások tájékoztatási kötelezettsége és a héa beszedésének módozatai terén. Emellett a jelenlegi rendszer kedvez a csalásnak is: a héa csaknem 12 %-át nem szedik be adócsalás, adókijátszás, adókikerülés vagy csőd miatt. A jövőbeli héa-stratégia a jogalkotási javaslatok révén előterjesztendő prioritásokra helyezi a hangsúlyt, hogy szilárdabb és hatékonyabb héa-rendszert hozzon létre az egységes piac számára.

21. javaslat: A Bizottság 2011-ben a cégnyilvántartások összekapcsolására vonatkozó jogszabályokra tesz javaslatot.

Az a tény, hogy nem létezik a nemzeti vállalkozások nyilvántartásait összekapcsoló hálózat, bonyolulttá teszi a hozzáférést a más tagállamok vállalkozásairól szóló információkhoz; ennek eredményeként a határokon átnyúló tevékenységeket folytató vállalkozásoknak jelentős adminisztrációs terheket és magas költségeket kell viselniük, a többi vállalkozás, a fogyasztók és a közigazgatási hatóságok pedig az áttekinthetőség hiányával küzdenek.

22. javaslat: A Bizottság 2012-ig határozati javaslatot tesz az elektronikus azonosítás és hitelesítés kölcsönös elismerésének biztosítására az Európai Unió egészében, olyan on-line hitelesítő szolgáltatásokra támaszkodva, amelyeknek minden tagállamban rendelkezésre kell állniuk. 2011-ben a Bizottság javasolni fogja az elektronikus aláírásról szóló irányelv felülvizsgálatát az elektronikus hitelesítő rendszerek nemzetközi elismerése és együttműködtethetősége jogi kereteinek létrehozása érdekében.

Amint a Bizottság a digitális stratégiáról szóló közleményében hangsúlyozta, az egységes piac megfelelő működésének biztosítása érdekében az olyan eszközök, mint a szolgáltatási irányelv vagy az elektronikus közbeszerzési cselekvési terv megkövetelik, hogy a vállalkozások elektronikus eszközök segítségével léphessenek kapcsolatba a hatóságokkal, még akár az országhatárokon keresztül is. Az elektronikus azonosítás és hitelesítés nemzeti rendszereinek együttműködtethetősége és kölcsönös elismerése az on-line közszolgáltatások zökkenésmentes, határokon átnyúló használatának alapvető feltétele.

1.6. Versenyképesség a nemzetközi piacokon

Az európai vállalkozások az egész világban el tudják adni termékeiket és szolgáltatásaikat, kihasználva a globális kereskedelem nyitott és integrált jellegét. Az egységes piac alapvető „bázistábor” az európai vállalatok számára, ahol jobban felkészülhetnek a nemzetközi versenyre és új piacok meghódítására. Ez még elengedhetlenebbé teszi, hogy belső és külső szakpolitikáink következetesek és kiegészítő jellegűek legyenek.

Az EU a világ legnagyobb termék- és szolgáltatás-exportőre a világon és a külföldi közvetlen befektetések egyik legfőbb terepe. Ne legyünk azonban naivak. Európának magabiztosabban, a kölcsönösség és a kölcsönös előnyök szellemében kell védelmeznie érdekeit és értékeit. A szabadkereskedelmi megállapodások hozzáférést biztosíthatnak az európai vállalatok számára fontosabb piacokhoz, és elmélyíthetik a szabályozási együttműködést fő kereskedelmi partnereinkkel. A kereskedelmi partnerségeknek egyébként is a kölcsönös érdekeken és előnyökön kell alapulniuk, valamint el kell ismerniük, hogy mind az EU-nak, mind partnereinek jogai és kötelezései egyaránt vannak. A Bizottság továbbra is éberrel fogja védelmezni az európai érdekeket és munkahelyeket, és minden megfelelő eszközzel küzdeni fog a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok ellen.

A nemzetközi szabályozások nagyobb fokú konvergenciája csakis kedvező lehet az európai vállalatok számára, különösen, mert csökkenti azokat a költségeket, amelyeket az európaiaktól eltérő szabályokhoz vagy normákhoz való igazodás szükségessége idézne elő. Emellett fontos arra is ügyelni, hogy az európai vállalkozások igazságos feltételek között férjenek hozzá a külső piacokhoz, és különösen a közbeszerzési szerződésekhez.

Az egységes piacnak a tagjelöltek és potenciális tagjelölt országok, valamint a szomszédos országok számára is vonzerőt kell jelentenie. A Bizottság folytatni kívánja az egységes piac

szabályainak kiterjesztését, figyelemmel a szabályozási konvergencia mértékére és arra, hogy az érintett országok mennyire tudják hatékonyan életbe léptetni a megfelelő szabályokat.

23. javaslat: A Bizottság továbbfejleszti szabályozási együttműködését legfőbb kereskedelmi partnereivel (mind kétoldalú keretekben – szabályozási párbeszéd formájában – mind pedig többoldalúan, például a G20-on belül). Célja kettős: elő kívánja mozdítani a szabályozások egymáshoz közelítését, ideértve – amennyiben lehetséges – a harmadik országok rendszerei egyenértékűségének előmozdítását is, és szorgalmazni akarja a nemzeti szabványok szélesebb körű elfogadását. Ezen az alapon fog tárgyalni a nemzetközi (mind kétoldalú, mind többoldalú) kereskedelmi megállapodásokról, különös figyelmet fordítva egyfelől a piachoz jutásra és másfelől a szabályozások közelítésére, elsősorban a szolgáltatások, a szellemi tulajdonjogok és a szubvenciók terén.

A nemzetközi szabályozási konvergencia hiánya erőteljesen fékezi a nemzetközi kereskedelmet. A súrlódások megelőzése és a szabályozási arbitrázs elkerülése céljából az Európai Bizottság mind kétoldalú, mind többoldalú viszonylatban tevékenyen elkötelezte magát a szabályozási együttműködés mellett. A G20 folyamat ebben az összefüggésben alapvető; az EU továbbra is vezető szerepet fog játszani a folyamatban a globális szintű pénzügyi reformok előmozdítása, a minőségi szabályozás és a nemzetközi szabványok elfogadásának szorgalmazása érdekében. Ezzel párhuzamosan az EU szabályozási párbeszédet is folytat egyes fontos stratégiai partnereivel – köztük az Egyesült Államokkal, Japánnal, Kínával, Oroszországgal, Indiával és Brazíliával – de még többet kell tennie a párbeszéd elmélyítéséért és kiterjesztéséért. A gazdasági és pénzügyi válság idején a protekcionista tendenciák a háttérben maradnak. Ezek a tárgyalások a szabályozások egymáshoz közelítését is elő kívánják mozdítani, olyan érzékeny kérdésekben is, mint a szellemi tulajdonjogok védelme vagy a szubvenciók; valamint egy sor új lehetőséget is szeretnének nyújtani az európai vállalkozásoknak.

24. javaslat: A Bizottság 2011-ben az EU nemzetközi kötelezettségvállalásaira támaszkodva jogalkotási javaslatot fog betervezni egy olyan uniós eszköz érdekében, amellyel képes lesz nagyobb szimmetriát biztosítani a közbeszerzésekhez való hozzáférésben a nagy iparosodott országok és a nagy fejlődő gazdaságok között.

A közbeszerzési piacok viszonylagos nyitottsága az EU-ban erősen ellentmond annak, hogy kereskedelmi partnereink közbeszerzéseikhez nem lehet hozzájutni. Az EU nemzetközi kötelezettségvállalásait a piacokhoz való hozzáférés terén (kormányzati beszerzési megállapodás, szabadkereskedelmi megállapodások) nem alkalmazzák egyöntetűen az Unióban. Ennek következményeként az európai vállalkozások egyenlőtlen eséllyel indulnak mind az Unión belül, mind azon kívül, és egyenlőtlen verseny folyik az európai és a harmadik országokbeli vállalkozások között is. Nemzetközi téren a piacokhoz való jobb hozzáférésre törekvő EU nehézségekbe ütközik, mivel korlátozott tőkeáttételi hatása van a GPA partnerekkel folytatott és/vagy a kétoldalú szabadkereskedelmi megállapodásokról folytatott tárgyalásokon.

2. A BIZALOM HELYREÁLLÍTÁSA ÉRDEKÉBEN AZ EURÓPAIAKAT KELL AZ EGYSÉGES PIAC KÖZÉPPONTJÁBA HELYEZNI

„A piaci és a szociális szemlélet összebékítése”: Mario Monti valóban járható utat javasol az egységes piac, és egész Európa fellendítéséhez. Bár az egységes piac a válság idején tanúbizonyságot tett stabilitásáról, állapota azonban továbbra is aggodalomra ad okot. **Az európaiakat vissza kell helyezni ennek az óriási piacnak a középpontjába**, és vissza kell térni a magas szinten versenyképes „szociális piacgazdaság” gondolatához.

A megfelelő szociális rendszer, a hatékony oktatási rendszer és szakképzés, a minőségi munkahelyek, a munkahelyi egészségvédelemre és biztonságra vonatkozó igényes politika segítik a jól teljesítő piacokat és mind olyan tényező, amely a jólét és a növekedés irányába hat. Mindez hozzájárul egy adott ország vonzerejéhez, társadalmi köteléket teremt, és ugyanannyira meghatározza a globális versenyképességet, mint más strukturális tényezők, például az infrastruktúrák minősége és sűrűsége.

Ezzel szemben a szegénység, a munkanélküliség, a társadalmi kirekesztés, a jövőtől való félelem mind költséget és gazdasági hátrányt jelent a társadalom számára. Jól tudják ezt azok az európai vállalkozások, amelyek szerte Európában és a világon részt vesznek környezetük fejlesztésében, s ehhez olyan partnerségeket alakítanak ki alapítványokkal, a civil társadalommal, választott képviselőkkel, beszállítóikkal és ügyfeleikkel, amelyek fenntartható és szolidáris fejlődést biztosítanak mindenki számára.

Az egységes piac az egyes polgár önazonosságának kialakításában is szerepet játszik: az iskolai nyelvtanulás, az utazások, a külföldi tanulmányutak, az euróval való fizetés, a sokféle kapható termék... mindez annak jele a hétköznapokban, hogy mi mindannyian – fogyasztók, munkavállalók, diákok, bankbetétesek, vállalkozók, közszolgáltatások igénybevevői, betegek, nyugdíjasok stb. – egyúttal európaiak is vagyunk. Az európaiak azonban azt észlelik, hogy az európai térség koruk előrehaladtával egyre inkább szűkül: a munka, a fogyasztói szokások, az egészségügy vagy a nyugdíj területén már nem olyan könnyű élni az európai lehetőségekkel.

A „szociális” piacgazdaság emberi dimenziója lehetővé kell tegye, hogy a tagállamok feladatkörébe tartozó szociális védelmi rendszerek tiszteletben tartása mellett **jobban megalapozzuk a bizalmat, és jó eredményeket biztosítsunk a nagy piacon belül.** A szociális partnerek szerepének fontosságát is hangsúlyoznunk kell mind nemzeti, mind uniós szinten, ahol szerepüket elismerik, amennyiben a párbeszéd során közvetítik a gazdaság különböző ágazatainak törekvéseit, hiszen ezek időnként európai szintű megállapodásokat eredményeznek.

Számos jogi eszköz is lehetővé teszi egyébként, hogy az európai intézmények ismét magukhoz ragadják a kezdeményezést szociálpolitikai téren, és a gazdaság és a pénzügyek fellendítésének feladatába belefoglalják a szociális és általános érdekű beruházásokat is.

Az Alapjogi Charta egy sor gazdasági és szociális jogot megerősít és biztosítja, hogy azok nagyobb figyelmet kapjanak. Az Európai Unióról szóló szerződés értelmében az Unió elismeri a a Szerződésekkel egyébként jogilag egyenértékű Alapjogi Chartában foglalt jogokat, szabadságokat és elveket. A Bizottság kötelezettséget vállal arra, hogy az Alapjogi Chartát figyelembe veszik az Unió politikáinak kidolgozásánál¹⁸Most, hogy a horizontális

¹⁸ Az Európai Unió Alapjogi Chartájának hatékony végrehajtására irányuló stratégiáról, (COM(2010) 573 végleges (2010. október 19.))

szociális záradék immár bele van vésve az Európai Unióról szóló szerződésbe¹⁹, életre kell kelnie és közös eszmecseréinkben meg kell jelenjen, hiszen ennek köszönhetően minden politikai intézkedés célszerűsége társadalmi következményei ismeretében értékelhető.

Egyik újabb keletű törekvésünk az lesz, hogy **hatékony piacokat állítsunk az európai vállalkozások kreativitásának és dinamizmusának szolgálatában**, és eközben **az európai polgárokat összebékítsük egységes piacukkal**. Az európai politikáknak a fenntarthatóság felé kell elmozdulniuk: előre kell jelezniük és csillapítaniuk kell a válságokat, valamint meg kell erősíteniük az Unió gazdasági, társadalmi és területi kohézióját. A kohézió, különösen a területi kohézió erősítése továbbra is előfeltétele az egységes piac megfelelő működésének. A Bizottság ebben az értelemben fogja a következőkben javaslatát megtenni, hogy javítsa a kohéziós politika hatásait, erősítse annak eredmény- és teljesítményorientáltságát, szigorúbb végrehajtását és az Unió forrásait a legfontosabb prioritásokra összpontosítsa. A Bizottság azt is megvizsgálja, hogy van-e lehetőség az egységes piac infrastruktúráinak javítására, beleértve a köz- és magánszféra közötti partnerség ösztönzését.

Ez az egységes piacot szolgáló intézkedéscsomag gazdasági szereplőkként érinti a polgárokat is. A polgárokat a mindennapi életük keretében megillető nem gazdasági természetű jogokhoz kapcsolódó kérdésekkel ezzel párhuzamosan az Európai Bizottság által egyidejűleg elfogadott **„2010. évi jelentés az európai uniós polgárságról: az uniós polgárokat jogaik gyakorlásában akadályozó tényezők felszámolása”** című dokumentum foglalkozik.

2.1. A közszolgáltatások és a kulcsfontosságú infrastruktúrák fejlesztése

Noha az európai terv a piac működésére támaszkodik, amely a polgárokat a lehető legszélesebb termék- és szolgáltatásválasztékhoz a lehető legolcsóbban juttatja hozzá, és amely innovációra ösztönöz, legfőbb gondjának mégis az Unió társadalmi és területi kohézióját tekinti, és elismeri, hogy a piaci viszonyok önmagukban nem alkalmasak minden felmerülő kollektív igény megválaszolására.

Az Európai Unió éppen ezért ismeri el, nevezetesen az EUMSZ 14. cikkében, valamint a szerződésekhez csatolt 26. jegyzőkönyvben az általános gazdasági érdekű szolgáltatások társadalmi hasznosságát és gazdasági értékét és – a szubszidiaritás elvével összhangban – megerősíti a közszervek számára a lehetőséget, e szolgáltatások oly módon történő nyújtásához, más általi ellátásához és megszervezéséhez, amely kielégíti a felhasználók igényeit. Az Európai Unió ugyanezen okból kötötte a nagy hálózati iparágaknak az európai gazdaság versenyképességét növelő fokozatos liberalizálását szigorú, minden európai polgárra nézve teljesítendő közszolgáltatási kötelezettségek meghatározásához. Végül pedig ugyanezen okból munkálkodik az Európai Unió hatékony transeurópai infrastruktúrák kialakításán, azonosítva a különböző ágazatok hiányzó láncszemeit, és ösztönző intézkedésekkel ezek kifejlesztését sarkallva.

A közszolgáltatások számos mindennapi tevékenysége gazdasági jellegű tevékenység, ebből adódóan az uniós jog alkalmazási körébe tartozik. Ezen belül a Bizottság kizárólagos hatáskörébe tartozik az EUMSZ 106. cikkének megfelelően annak biztosítása, hogy ezek az ellentételezések, amennyiben állami támogatást képeznek, a belső piaccal összeegyeztethetők legyenek. A Bizottság folytatja a (gyakran „Altmark-csomagként” hivatkozott) közszolgáltatási kötelezettségek ellentételezéséről szóló határozat és iránymutatás értékelését, és vállalja esetleges felülvizsgálatát is.

¹⁹ Szerződés az Európai Unió működéséről, 9.cikk.

Az európai szabályok alkalmazása a közszolgáltatások tekintetében számos gyakorlati kérdést vet fel az illetékes hatóságok, az ágazat bizonyos szereplői számára, különösen a szociális szolgáltatások területén. Az Európai Uniónak és tagállamainak tehát biztosítaniuk kell egy olyan szabályozási keretet, amely lehetővé teszi a közszolgáltatók számára feladataik teljesítését és ténylegesen kielégíti valamennyi polgár igényeit. Az Uniónak ezenkívül egy új törekvést is valóra kell váltania: meg kell határozni az egységes piac rugalmas működéséhez és az európai polgároknak szánt új szolgáltatások kifejlesztéséhez legnélkülözhetetlenebb infrastruktúrákat, és hozzá kell járulnia azok gyors megvalósításához. Különösen az „Európa 2020” stratégia írja elő az infrastruktúra fejlesztését, amely 2013-tól valamennyi európai polgár számára nagy sebességű internet-hozzáférést irányoz elő. E stratégia célja, hogy 2020-ig valamennyi európai polgárnak legyen hozzáférése 30 Mbps-nél nagyobb gyorsaságú internetkapcsolathoz, valamint a háztartások legalább 50%-a 100 Mbps-nél nagyobb gyorsaságú internetes előfizetéssel rendelkezzen.

25. javaslat: A Bizottság vállalja, hogy 2011-ig az általános érdekű szolgáltatásokról szóló, intézkedéscsomaggal kísért közleményt fogad el.

Az Uniónak tagállamaival együtt ügyelnie kell arra, hogy azok a közszolgáltatások – beleértve a szociális szolgáltatásokat is –, amelyek megfelelnek az európai polgárok igényeinek, könnyebben működtethetők legyenek az erre alkalmas szinten, megfeleljenek a finanszírozás világos szabályainak, kiváló minőségűek legyenek, és valóban mindenkire eljussanak. Ebből a szempontból, a Bizottság kezdeményezései három tengely köré szerveződnek.

Először is olyan, egyszerűen használható és hatékony „eszköztár” kell a közigazgatás rendelkezésére bocsátani, amely kiterjed minden releváns problémakörre (mint a finanszírozás, a közbeszerzés és a közigazgatási hatóságok közötti együttműködés), és amely lehetővé teszi számukra, hogy hatáskörükön belül és széles körű autonómiájuknak megfelelően a polgárok szükségletei szerinti színvonalas helyi közszolgáltatásokat nyújtsanak. Ennek az intézkedésnek lehetővé kellene tennie ugyanakkor ezen szolgáltatások minőségének jobb értékelését, valamint ágazati és transznacionális alapon történő összehasonlítását is.

Másodsorban az európai polgároknak lehetőséget kell adni arra, hogy hangot adjanak a nekik nyújtott szolgáltatások minőségének alakulásáról alkotott ítéletüknek, különösen a nagy hálózati iparágak (közlekedési és postai szolgáltatások, energia) liberalizálásával járó reformokkal összefüggésben.

Végül pedig fokozottabban eleget kell tenni az európai polgárok által hétköznapi életükhöz elengedhetetlennek tartott szolgáltatásokhoz (például a postai szolgáltatásokhoz) való egyetemes hozzáférés követelményének, tudván, hogy a közszolgáltatások esetében a minőség szükségképpen elérhetőséget is jelent, beleértve az ár elérhetőségét is. Az egyetemes minőségi szolgáltatásokhoz való hozzáférés esetleges akadályairól mélyreható elemzést kell készíteni a helyszíni tapasztalatok alapján. A valamennyi polgár igényeinek kielégítésével kapcsolatos feladatnak támaszkodni kell az európai polgárok szükségleteinek dinamikus értékelésére is, hiszen a társadalom és a társadalmi gyakorlatok változásával a szükségletek is módosulnak.

A Bizottság kötelezettséget vállal a következőkre:

- továbbra is biztosítja az általános érdekű szolgáltatásokkal kapcsolatos uniós jog (állami támogatások és közbeszerzési szerződések) alkalmazására vonatkozóan a polgárok és a közigazgatási hatóságok által feltett gyakori kérdésekre adott válaszok frissítését;
- intézkedéseket hoz annak érdekében, hogy lehetővé tegye európai szinten az általános gazdasági érdekű szolgáltatások kínálata minőségének jobb értékelését és jobb összehasonlítását, különösen a helyszíni tapasztalatokra alapozva, valamint
- megvizsgálja annak lehetőségét, hogy az egyetemes szolgáltatási kötelezettségeket potenciálisan új területekre terjesszék ki az EUMSZ 14. cikkének alapján, tekintettel az európai polgárok alapvető szükségleteinek alakulására.

A közbeszerzésekre vonatkozó szabályok értékelésére és felülvizsgálatára vonatkozó javaslatoknak, beleértve a közigazgatási hatóságok közötti együttműködést, valamint a szolgáltatási koncessziókról szóló irányelvnek ugyanaz a logikai alapja, mivel azok is ki kívánják egészíteni a tárgyra vonatkozóan a közigazgatási hatóságok rendelkezésére álló „eszköztárat”. Továbbá, hangsúlyozni kell, hogy a fentebb említett nagy hálózati iparágak (energia, közlekedés, valamint elektronikus hírközlés) infrastruktúrájának korszerűsítését célzó kezdeményezések egyúttal tükrözik az Unió azon törekvését, hogy választ adjon a közérdekű infrastruktúrák korszerűsítésével kapcsolatos kihívásra.

26. javaslat: A Bizottság 2011-ben elfogadja a transzeurópai közlekedési hálózat fejlesztésére vonatkozó közösségi iránymutatások felülvizsgálatát, valamint javaslatot fogad el a közlekedési infrastruktúrák globális finanszírozási keretéről.

A végrehajtott jelentős beruházások ellenére az Európai Unió egyelőre nem rendelkezik határokon átnyúló közlekedési infrastruktúrákból álló kellően összekapcsolódó, interoperábilis és hatékony hálózattal. Márpedig a közlekedési infrastruktúrák alapvető szerepet töltenek be a belső piac működésének biztosításában és elő kell mozdítaniuk a fenntartható növekedést és fejlődést. A fő akadály az, hogy a tervezés, a finanszírozás és a projektirányítás nincs kellően koordinálva a tagállamok között, és hogy nincs olyan európai szintű globális finanszírozási keret, amely lehetővé tenné az egységes piacot leginkább érintő hiányosságokra való összpontosítást. Ezt a finanszírozási keretet a 2011 közepére várható, következő többéves pénzügyi keret alapján fogják megállapítani.

27. javaslat: A Bizottság az energetikai infrastruktúrák 2020-2030-ig szem előtt tartandó prioritásairól közleményt fog elfogadni, melynek célja, hogy a hiányzó láncszemek problémájának megoldása és a megújuló energiaforrások integrálásának megkönnyítése révén előmozdítsa a teljes mértékben működő belső energiapiac kialakulását. Az említett prioritások eléréséhez szükséges eszközök egy Európa biztonságára és energetikai infrastruktúráira vonatkozó, 2011-ben előterjesztésre kerülő új jogalkotási eszközben fognak szerepelni.

Az európai energiapiac létrehozása korszerű infrastruktúrákat igényel. Az energiaellátásra vonatkozó uniós politika fő célkitűzéseinek lényege a versenyorientáltság, a fenntarthatóság és a biztonság. Ennek feltétele, hogy az energetikai infrastruktúrák a nemzeti energiahálózatokkal jobb összeköttetésben álljanak, képesek legyenek a megújuló energia növekvő arányú integrálására, és alkalmasak legyenek a források diverzifikálására. Annak érdekében, hogy teljesítsék e kihívásokat, a meglévő infrastruktúrák gyors korszerűsítésre, színvonalemelésre és egységesítésre szorulnak. Az energetikai infrastruktúrák tekintetében mindenképpen új európai politikára van szükség ahhoz, hogy változtatni lehessen a hálózattervezés és -fejlesztés módján az Európai Unióban. Megoldást kell találni az olyan fontos hiányzó láncszemek esetében, mint az északi-tengeri energiahálózatok vagy a dél-európai gázfolyosó. A hálózatoknak intelligensebbekké kell válniuk, hogy az energia felhasználása és szállítása hatékonyabbá váljék. Az engedélyezési eljárásokat hatékonyabbá és átláthatóbbá kell tenni, és új finanszírozási megoldásokat kell találni ahhoz, hogy megvalósulhassanak a jövő évtizedre tervezett, több mint 200 milliárd EUR összeget meghaladó beruházások²⁰ a nagy európai villamosenergia- és gázszállító hálózatok esetében, amelyekhez még hozzá kell adni mintegy 400 milliárd EUR-t a nemzeti elosztóhálózatok karbantartására, korszerűsítésére, valamint kibővítésére.

28. javaslat: Az európai rádióspektrum hatékonyabb kezelése és felhasználása érdekében a Parlament és a Tanács várhatóan elfogadja az európai rádióspektrumra vonatkozó cselekvési program létrehozásáról szóló határozatra vonatkozó javaslatot.

Az európai rádióspektrumot hatékonyabban, harmonizáltabban és összehangoltabban kell felhasználni annak érdekében, hogy a polgárok és vállalkozások igényeinek teljesítéséhez elegendő frekvencia álljon rendelkezésre. Ha az egész Európai Unióban ugyanazokhoz a frekvenciasávokhoz rugalmas műszaki feltételekkel lehet hozzáférni, az így elért méretgazdaságossági megtakarítások következtében a távközlési díjak csökkenése minden fogyasztó számára érzékelhető lesz.

2.2. A szolidaritás megerősítése az egységes piacon

Mario Monti szerint az egyesek által a belső piac iránt érzett fásultságnak az is lehet a magyarázata, hogy az egymást követő liberalizálások azt a benyomást keltik, hogy mindez a különböző gazdasági szereplők által kivívott szociális jogok kárára történt. A Lisszaboni Szerződés és a „magas szinten versenyképes szociális piacgazdaság” – mint a kulcsfontosságú célkitűzések egyike – melletti állásfoglalás azonban arra készlet, hogy átfogóbb képet alkossunk az egységes piacról. „Összhangba kell hozni” a gazdasági szabadságjogokat és a kollektív szabadságjogokat. Elengedhetetlen feléleszteni a párbeszédet a szociális partnerek között, hiszen ettől várhatunk olyan szabályozást, amely – miként a Lisszaboni Szerződés kifejezetten előírja – „a szociális partnerek által és a szociális partnerekért van”.

Az egységes piaccal járó szabadságjogok előnyeiből az erőseknek és a gyengéknek egyaránt részesülniük kell. Fontos, hogy az egységes piacon rejlő lehetőségekkel mindenki élhessen, beleértve a fogyatékos és az idős személyeket is. Különös gondot kell fordítani arra, hogy a termékeket és szolgáltatásokat – különösen ha kulturális természetűek – hozzáférhetővé tegyük a gyengén látók és a hallássérültek számára, például erre alkalmas technológiai

²⁰ Forrás: Energiaügyi Főigazgatóság (DG ENER).

eszközök (automatikus feliratozás, külön műsorok a közszolgálati csatornákon) kifejlesztésével.

29. javaslat: *Az Alapjogi Charta hatékony uniós végrehajtásáról szóló új stratégiája²¹ alapján, a Bizottság ügyelni fog arra, hogy figyelembe vegyék a Charta által garantált jogokat, beleértve a kollektív fellépés jogát. A Bizottság előzetesen és mélyrehatóan elemzi az egységes piaccal kapcsolatos valamennyi jogalkotási javaslat társadalmi hatását.*

30. javaslat: *A Bizottság 2011-ben jogalkotási javaslatot fogad el a munkavállalók kiküldetéséről szóló irányelv végrehajtásának javítása érdekében: ennek része lesz vagy ezt ki fogja egészíteni annak egyértelműsítése, hogy a szociális alapjogok hogyan gyakorolhatók a gazdasági jogokkal és az egységes piaccal összefüggésben.*

A szolgáltatásnyújtás szabadságából következik a személyzetnek más tagállamban való foglalkoztathatósága. A munkavállalók kiküldetése tehát a szolgáltatások belső piacának fontos eleme. Európai szinten – az érintett munkavállalókat megillető jogok megfelelő érvényesülése érdekében – a munkavállalók kiküldetéséről szóló irányelv meghatározza a fogadó ország védő rendelkezéseinek azon kemény magját, amelyet a kiküldetésben lévő munkavállalókra is alkalmazni kell. Ezenkívül a nemzeti igazgatási eljárások bonyolultsága és a kettős adóztatással kapcsolatos nehézségek továbbra is nehézkessé teszik a munkavállalók kiküldetését, s ezáltal a szolgáltatásnyújtás szabadságának gyakorlását. Az irányelv átültetése, alkalmazása és érvényre juttatása tovább javítható, és értelmezését is egyértelműbbé lehet tenni.

31. javaslat: *2011-ben a Bizottság felülvizsgálja a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények (nyugdíjalapok) tevékenységéről és felügyeletéről szóló irányelvet és további javaslatokat készít elő a 2010. júliusi, a nyugdíjakról szóló zöld könyv alapján, többek között abból a célból, hogy elhárítsa az akadályokat, amelyekkel az utazó munkavállalók szembesülnek nyugdíjba vonulásuk megszervezésekor.*

A munkavállalóknak élvezniük kellene nyugdíjjogosultságukat is, nyugdíjba vonulásuk során. Még sok tennivaló van ezen a téren, tekintettel az idősödő népességre, valamint a gazdasági és pénzügyi válságnak az államháztartásra és a pénzügyi stabilitásra gyakorolt hatásaira. A 2010. júliusi zöld könyv vitát indított azokról a kihívásokról, amelyeket meg kell válaszolni, azért hogy az európai polgárok élvezhessék a megfelelő és hosszú távon garantált nyugdíjat.

²¹ Az Európai Unió Alapjogi Chartájának hatékony végrehajtására irányuló stratégiáról, (COM(2010) 573 végleges (2010. október 19.))

32. javaslat: A Bizottság a szociális partnerek körében konzultációt indít az ipari szerkezetátalakítások előkészítésére vonatkozó európai keretszabályozás kialakítása érdekében.

A gazdasági és pénzügyi válságra adott pusztán válaszreakciókon túlmutató előkészítési stratégiák lehetővé tették, hogy a vállalkozások a szerkezetátalakítások proaktív és tárgyaláson alapuló kezelésével elkerüljék a szociális konfliktusokat. Ez a gazdasági siker egyik feltétele, és társadalmi kötelesség is, hiszen lehetőséget ad az erőforrások átcsoportosítására a feltörekvő ágazatokhoz, és további megoldásokat kínál a munkavállalóknak arra az esetre, ha munkahelyük veszélybe kerül. A szerkezetátalakításokra irányadó európai keretszabályozás lehetővé tenné, hogy olyan környezetet alakítsunk ki, amely a kölcsönös bizalmon alapul.

2.3. Munkavállalási és tanulási lehetőség egész életen át

A munkavállalás kérdése – érthető okból – az európai polgárok egyik legfőbb gondja. Az egységes piac rendkívüli, ám egyelőre részben kihasználatlan lehetőséget teremt arra, hogy ki-ki kamatoztassa képzettségét vagy képesítését, és más tagállamokban jelentkezzen állásokra. Olyan konkrét eszközökre van szükség, amelyekkel ösztönözhető és könnyebbé tehető a szaktudás áramlása az egységes piacon belül.

Az egységes piac által kínált jogok és előnyök közül az európai tanulási lehetőségek a legvonzóbbak közé tartoznak. De az, hogy más tagállamban folytathatunk tanulmányokat vagy végezhetünk el képzéseket, nemcsak a személyiségfejlődés szempontjából előnyös, hanem egész életen át új képességek elsajátítására ad módot, s ezzel hozzájárul a tudásalapú gazdaság jövőbeli létrehozásához.

33. javaslat: A Bizottság 2012-ben – az eddigi vívmányok 2011. évi értékelése nyomán – a szakmai képesítések elismerési rendszerének reformjára irányuló jogalkotási javaslatot fog előterjeszteni, melynek célja, hogy megkönnyítse a munkavállalók mobilitását, és az oktatást a munkaerőpiac igényeihez igazítsa. Ennek keretében értékelésre kerülnek a szakmai kártya bevezetésében rejlő lehetőségek.

A Szerződés által biztosított alapvető szabadságjogok egyike, hogy szakmánkat más tagállamban is gyakorolhatjuk. Ez döntő jelentőségű a polgárok számára és a munkavállalók szabad mozgása szempontjából, hiszen a más tagállamban szerzett szakmai képesítések elismerésével kapcsolatos követelmények gátolhatják a letelepedés és a szolgáltatásnyújtás szabadságának gyakorlását. Az Európai Unióban 4 600 szabályozott szakma létezik. Sok szakembernek még jelenleg is csak hosszadalmas és vesződéses eljárások árán sikerül elismertetnie képesítéseit; az oklevelek elismerésének kérdése a SOLVIT-esetek 20 %-át érinti. Ezt egy 2005. évi irányelv némileg egyszerűsítette, elsősorban a szakemberek ideiglenes mobilitásának megkönnyítése érdekében. A jelenlegi rendszert értékelni kell, hogy kiderüljön: az irányelv adta lehetőségeket valóban teljes mértékben kihasználják-e. Az irányelv például javasolja egyfajta szakmai kártya használatát, valódi joghatással azonban azt nem ruházta fel. Ez a kártya hozzáadott értéket jelenthet egyes szakmák és az az iránt érdeklődést mutató polgárok esetében. Ezenkívül egyre nagyobb a képzett munkaerő iránti igény, amit az aktív népesség csökkenése miatt egyre nehezebb lesz kielégíteni. A rendszernek figyelembe kell vennie továbbá a tagállamok oktatási és képzési rendszerében

bekövetkezett jelentős változásokat, azzal a céllal, hogy megkönnyítse az elhelyezkedést és a munkába való visszaillieszkedést. Ezért a Bizottság megkezdte a 2005. évi irányelv értékelését, s e munka eredménye 2011-ben egy zöld könyv elfogadása, 2012-ben pedig az irányelv felülvizsgálata lesz.

34. javaslat: A Bizottság a tagállamokkal együttműködésben „Mozgásban az ifjúság” kártyát fog kifejleszteni, amely minden fiatal számára megkönnyíti a más tagállamban való tanulásra irányuló mobilitást. A Bizottság ezenkívül a „Mozgásban az ifjúság” kezdeményezésnek szentelt honlapját tovább fogja fejleszteni, így információt fog közreadni a távoktatásról, valamint az európai tanulási és képzési lehetőségekről.

Arra kell törekedni, hogy a tanulmányoknak megszokott része legyen a mobilitás, amelynek során minden európai fiatal új – többek között nyelvi – képességeket sajátít el, s ezáltal később könnyebben talál olyan munkát, amelyben kedvét leli. Az „Európa 2020” stratégia keretében a Bizottság – „Mozgásban az ifjúság” című közleményében – számos olyan intézkedést javasolt, amely a fiatalokat az első állásuk megszerzéséhez szükséges tudás, képesítés és tapasztalat megszerzésében hivatott segíteni. Ezek közül az intézkedések közül a Bizottság jelenleg annak a lehetőségét értékeli, hogy európai diákhitelt dolgoznak ki a hallgatók mobilitásának támogatására, azért hogy több fiatal európai számára megadják a lehetőséget, különösen a leghátrányosabb helyzetűek számára, hogy tanulmányok, képzés keretében vagy munkahelyre kiközvetítve egy másik országban tapasztalatot szerezzenek.

35. javaslat: A Bizottság a tagállamok partneri közreműködésével gondoskodni fog az európai képesítési keretrendszer megvalósításáról. Ajánlást fog terjeszteni a Tanács elé az iskolai kereteken kívüli képzés („non formal and informal learning”) előmozdítása és hivatalos elismerése érdekében. Ezenkívül javaslatot fog tenni a tulajdonosa által egész élete során megszerzett ismereteket és képesítéseket részletező „európai képesítési útlevél” bevezetésére. A Bizottság összeköttetést fog kialakítani az Európai képesítési keretrendszer és a foglalkozások európai („occupations”) nomenklatúrája között.

Noha az Erasmushoz hasonló programok sikeresek, az oklevelek és a képzési időszakok még nem ismertethetők el problémamentesen egy másik tagállamban²². A mobilitás előmozdításához biztosítani kell a képesítés és a szaktudás hordozhatóságát.

2.4. Új eszközök a szociális piacgazdaság megvalósításához

Ebben a szociális piacgazdaságról szóló pontban három olyan javaslatot ismertetünk, amely a magas szinten versenyképes szociális piacgazdaságon alapuló egységes piac megvalósítását szolgálja. Ezek közül első a szociális vállalkozást szolgáló kezdeményezés, amely a tagállamokban meglévő tehetség- és pénztartalékokat hivatott mozgósítani azáltal, hogy az üzletviteli és finanszírozási szakembereket közel hozza azokhoz a vállalkozókhöz, akik szociális szempontból innovatív tervekkel állnak elő és ösztönzik a növekedést. A jogi

²² A „Mozgásban az ifjúság” elnevezésű program keretében a Bizottság egy olyan ajánlásra vonatkozó javaslatot (COM(2010) 478) (2010.9.15) terjesztett a Tanács elé, amely ezeket az akadályokat hivatott elhárítani.

formákra vonatkozó második rész kezdeményezései azon jogi környezet javítására irányulnak, amelyben a szociális gazdaság tevékenységeinek egy része zajlik. A vállalkozásirányításra és a vállalkozások szociális felelősségére vonatkozó utolsó rész pedig egy olyan kezdeményezésből áll, amely újraértelmezi a vállalkozások szerepét a jelenkori gazdasági viszonyok között.

36. javaslat: A Bizottság 2011-ben javaslatot tesz a szociális vállalkozást szolgáló kezdeményezésre, amelynek célja az egységes piacon belüli, szociális szempontból innovatív vállalkozási projektek fejlesztésének támogatása és az abban való részvétel, különösen a szociális minősítés, az etikai és környezetvédelmi címkék, a közbeszerzés, a befektetési alapokra vonatkozó újfajta szabályozás bevezetése és a pihenő megtakarítások megszerzése révén.

Az elmúlt években egyes önálló vállalkozók, illetve egyes nagyvállalatok olyan projekteket indítottak útjukra, amelyek szociális szempontból rendkívül innovatívak. A huszonegyedik század első évtizedének felfedezése, hogy Európa és az egész világ óriási innovációs tartalékkal rendelkezik a szociális gazdaság területén. Ezek a projektek – melyek egyetlen ember vagy egy egész embercsoport akaratának köszönhetik létüket – a nyereségszerzés logikájának szükségszerű feladása nélkül kínálnak kreatív megoldásokat jelentős, gyakran a kirekesztettségéből, csakúgy mint a népesség előregedéséből fakadó társadalmi-gazdasági problémákra (az élelmiszeripari termékek, a lakhatás, az egészségügyi ellátás, a munkaerőpiac, a banki szolgáltatások stb. hozzáférhetősége, valamint olyan szolgáltatások, amelyek a fogyatékosok jobb beilleszkedését teszik lehetővé). Az ezekből az új modellekből származó innováció gazdasági növekedéshez vezet és kedvezően hat minden érintett félre (vállalkozók, munkavállalók, fogyasztók, befektetők és egyéb pénzügyi partnerek stb.). Mindezt azzal ösztönözhetjük, hogy hatást fejtünk ki a köz- és magánbeszerzések lebonyolításának módjára (a magánszektor beszerzési politikája és a vállalkozások szociális felelősségvállalása révén), javítjuk a hozzáférést a finanszírozásokhoz (a bankoknál vagy a pénzügyi piacokon, különösen a pihenő megtakarítások felhasználása révén), újfajta szabályozást vezetünk be a befektetési alapokra vonatkozóan a szociálisan, gazdaságilag és technológiailag innovatív projektekhez kapcsolódó befektetések ösztönzése és likviditásuk javítása érdekében a pénzügyi ágazat és a pénzügyi termékek fogyasztói körében, továbbá célirányos kommunikációs eszközöket alkalmazunk.

37. javaslat: A szociális gazdaság – elsősorban finanszírozásának természetére, illetve a jelentős szociális, gazdasági és esetenként technológiai innovációt magukban foglaló projekteket támogató vagy azokban részt vevő részvényesek és egyéb résztvevők döntéseire visszavezethető okokból – sokféle különböző jogi formában (alapítvány, szövetkezet, biztosító egyesület stb.) ölt testet. A Bizottság olyan intézkedésekre fog javaslatot tenni, amelyek javítanak e jogi formák minőségén, ezáltal optimálisabbá téve e szervezetek működését és megkönnyítve fejlődésüket az egységes piac keretében.

Az alábbi kezdeményezésekre kerül sor:

– A Bizottság a 2011-es év vége előtt rendeletet terjeszt elő az európai alapítványi alapokmányról.

Az alapítványok tevékenysége az elmúlt években jelentős fejlődésnek indult, és ambiciózus célkitűzések elérését tette lehetővé olyan területeken, ahol az európai kreativitás és innováció elengedhetetlenné vált az egységes piac versenyképességéhez a globalizálódott világban, különösen a kutatás vonatkozásában. Az adminisztrációs teher, a külföldi nyilvántartásba vétel, a székhelyétől eltérő uniós tagállamban letelepedő alapítványra háruló bizonyítási teher, a pénzügyi erőforrásoknak az Unión belüli határokon átnyúló megosztásával járó nehézségek – mindezek olyan tényezők, amelyek gátolják az alapítványok fejlődését Európában, és amelyek orvosolhatók volnának az európai alapítványi alapokmányról szóló rendelettel.

– A Bizottság nyilvános konzultációt (zöld könyv) fog kezdeményezni az európai szövetkezet státútumáról szóló rendelet végrehajtásáról, és 2012-ben elfogadásra kerülő értékelő jelentése nyomán intézkedéseket fog tenni.

A szövetkezetek igen jelentős mértékben járulnak hozzá a gazdaság szerkezetéhez és dinamikus voltához. A tagjaik közötti szolidaritást egyedülálló mechanizmusok révén biztosítják, és az általuk létrehozott szilárd részvényesi struktúrák kedveznek az erős csoportszellemnek, a munkavállalói részvényszerzésnek és a hosszú távú beruházásoknak.

– A Bizottság 2011-ben minden tagállamra kiterjedő tanulmány készítésébe kezd a biztosító egyesületek helyzetéről, és különösen azok határokon átnyúló tevékenységeiről.

A biztosító egyesületek az európai országok nagy részében jelen vannak, noha jelentőségük országonként eltérő. Így például több mint 120 millió európai polgár tagja valamelyik európai egészségbiztosító egyesületnek. A biztosítási és a pénzügyi közvetítési ágazatban foglalkoztatottak jelentős része dolgozik biztosító egyesületeknél.

38. javaslat: A Bizottság nyilvános konzultációt (zöld könyv) indít a vállalatirányításról. A Bizottság nyilvános konzultációt kezd azokról a lehetséges opciókról is, amelyekkel javíthatja a vállalkozások által adott szociális, környezeti és emberi jogi vonatkozású információk átláthatóságát. Ezek a konzultációk jogalkotói kezdeményezéseket eredményezhetnek.

Elsődleges fontosságú, hogy a vállalkozások a munkavállalóik, a részvényeseik és általánosságban a társadalom iránt egyaránt a lehető legnagyobb felelősségtudatot tanúsítsák. Irányításukat javítani lehetne különösen az igazgatótanácsok összetétele és sokszínűsége terén, ideértve a nők részvételét, valamint a részvényesek hosszútávú kötelezettségvállalása vagy a munkavállalói részvényszerzés tekintetében. Mivel egyszerre kell törekedni a vállalkozásirányítás és a szociális, sőt társadalmi felelősségtudatának fejlesztésére, mindenekelőtt az átláthatóság javítását kell megfontolni, különösen az emberi jogok és a fenntartható fejlődés vonatkozásában, valamint azt kell végiggondolni, miként javítható a vállalkozások működése, többek között a munkavállalók fokozottabb szerepvállalása és a részvényesekkel fenntartott viszony javítása, valamint a pénzügyi piacok részéről a vállalkozások pontosabb értékelésének megkönnyítése érdekében.

2.5. Az egységes piac a fogyasztók szolgálatában

Az európai fogyasztók szempontjából az egységes piacnak hozzáadott értéket kell képviselnie, változatos és színvonalas termékekhez és szolgáltatásokhoz juttatva az érintetteket. Különösen ügyelni kell a banki termékek hozzáférhetőségére, mivel ez sok

esetben előfeltétele az egységes piacon belüli közlekedésnek és munkának. Végezetül a felügyeleti hatóságoknak az európai fogyasztók számára magas szintű védelmet kell biztosítaniuk a kínált termékek és szolgáltatások minőségével kapcsolatos valamennyi kockázattal szemben.

A fogyasztók gyakran nem rendelkeznek elegendő információval ahhoz, hogy a termékek közül kiválaszthassák azt, amelyik a legkedvezőbb árú vagy tudatosan választhassanak, mivel olyan módon kapnak tájékoztatást, ami megnehezíti az összehasonlítást vagy nem egyértelmű. Ez a helyzet a határokon átnyúló ajánlatok és a szállítási díjak esetében. Jelenleg a fogyasztók vásárlási szándékuk esetén nem rendelkeznek minden szükséges információval, hogy ismereteik teljes birtokában dönthessenek. A Bizottság értékelni fogja az árösszehasonlító honlapok kapcsán jelenleg megfigyelhető gyakorlatokat és iránymutatásokat fog kidolgozni az árakat összehasonlító internetes oldalak vonatkozásában, a legjobb gyakorlatok és a tagállami tapasztalatok alapulvételével.

39. javaslat: A Bizottság 2011-ben többéves cselekvési tervet fog kidolgozni az európai piacfelügyelet fejlesztésére. Ezenkívül a Bizottság – a tagállami vámhatóságokkal és piacfelügyeleti hatóságokkal együttműködésben – 2011-ben a termékbiztonság vonatkozásában vámellenőrzési iránymutatásokat fog kidolgozni. A Bizottság az általános termékbiztonságról szóló irányelv felülvizsgálatát is javasolni fogja a fogyasztási cikkek biztonságának egységes és hatékony uniós keretszabályozása érdekében.

Az európai polgárok elvárják, hogy egészségük és jogaik az egész Európai Unióban védelemben részesüljenek, különösen olyan fenyegetésekkel vagy kockázatokkal szemben, amelyekkel egyedül nem tudnak szembenézni. Ezért a Bizottság meg fogja erősíteni az uniós termékbiztonsági piacfelügyeletet. Ezt a célkitűzést egy 2011-ben kezdődő cselekvési tervvel kívánja elérni. A nemzeti piacfelügyeleti hatóságok közötti koordinációt megerősítik annak biztosítása érdekében, hogy az egységes piacon belül szabadon mozgó árucikkek a fogyasztóra nézve biztonságosak és megbízhatók legyenek. Ezáltal egyenlő versenyfeltételek biztosíthatók, s így a komoly szándékokkal induló vállalkozások teljes mértékben élhetnek a mintegy ötszázmillió fogyasztóból álló piac előnyeivel. A Bizottság ezenkívül javasolni fogja az általános termékbiztonságról szóló irányelv felülvizsgálatát is a fogyasztási cikkek biztonságára irányuló egységes és hatékony uniós piacfelügyeleti keretszabályozás kialakítása céljából.

40. javaslat: A Bizottság 2011 elején jogalkotási kezdeményezést fogad el az egyes banki alapszolgáltatásokhoz való hozzáférésről. A Bizottság ezenkívül fel fogja kérni a banki ágazatot, hogy 2011 végéig álljon elő a bankköltségek átláthatóságának és összehasonlíthatóságának növelésére irányuló önszabályozási kezdeményezéssel.

Az polgárok – különösen a diákok – nehézségekkel szembesülnek, amikor bankszámlát kívánnak nyitni vagy bankkártyához szeretnének jutni egy olyan tagállamban, ahova csak a közelmúltban költöztek, vagy amelyben nincs állandó lakóhelyük. A pénzügyintézetek azzal indokolják elutasító magatartásukat, hogy a fogyasztók egyes kategóriái fokozottan kockázatosak egy bank szempontjából, s ezért alaposabb vizsgálatot igényelnek. A pénzügyintézetek azzal érvelnek továbbá, hogy nincs lehetőségük pontos képet alkotni a hitelfelvevő múltbeli fizetési hajlandóságáról. Számos esetben azonban objektív értelemben

nem tekinthető indokoltnak és arányosnak, hogy a bankszámlanyitást megtagadják az ügyféltől. Ezenkívül a bankköltségek átláthatóságának hiánya jelentős akadályt jelent a lakossági pénzügyi szolgáltatások területén. Az ügyfél nem tudja átlátni és összehasonlítani a bankszámlaköltségeket, s ez visszatartja attól, hogy bankszámláit olcsóbbakra cserélje. Azokban a tagállamban tehát, ahol a bankköltségek bonyolultak és nem átláthatók, a fogyasztók a kelleténél többet fizetnek. Az átláthatóság növelése a határokon átnyúló ügyleteknek és az egységes eurofizetési térség (SEPA) sikeres működésének is előfeltétele. Egy 224 bankra kiterjedő elemzés szerint, amely az ügyfélbetétek arányában számolva a lakossági banki szolgáltatások piacának 81%-át fedi le, az internetes honlapok 66%-a kért kiegészítő adatokat egy bankszámla költségeinek megállapításához. Ugyanez az elemzés azt is kimutatta, hogy a bankszámlaköltségek között messze nagyobbak az uniós szintű eltérések, mint más szolgáltatások költségei között.

41. javaslat: A fogyasztóknak magas szintű védelmet nyújtó integrált egységes jelzáloghitel-piac létrehozása céljából a Bizottság 2011 februárjáig irányelvre tesz javaslatot.

A lakossági pénzügyi szolgáltatások piaca olyan ágazat, amelynek előnyeit a fogyasztók egyelőre nem tudják teljes mértékben kihasználni. A fogyasztók gyakran vonakodnak pénzügyi szolgáltatót váltani, vagy túl kevés információval rendelkeznek az ajánlatok összehasonlításához. Ezek a nehézségek az országhatáron átlépve tovább nőnek. A pénzügyi ágazat folyamatban lévő strukturális reformjaival párhuzamosan további reformokra van szükség a lakossági pénzügyi piacok iránti fogyasztói bizalom növelése érdekében. Ez azon akadályok közé tartozik, amelyek a lakosságot leginkább érintik a hétköznapokban. Az európai jelzáloghitel-piacok életbevágó fontosságúak több millió európai polgár számára: a jelzáloghitel-felvétel életük egyik legfontosabb pénzügyi döntése, és több évtizedre szóló pénzügyi kötelezettségvállalással jár. A piaci szereplők felelőtlen magatartása alapjaiban ingathatja meg a pénzügyi rendszert, ami súlyos társadalmi és gazdasági következményekkel járhat. Egyelőre a jelzáloghitel-piacok integrációja is korlátozott. A határokon átnyúló közvetlen hitelnújtás szintje alacsony, és a tagállamok között továbbra is jelentős az eltérés az árakban, a termékválasztékban és a különböző érintett piaci szereplőkre – például a nem banki hitelezőkre és a hitelközvetítőkre – vonatkozó szabályozásra vonatkozó megközelítésekben. A hitelezők és a közvetítők olyan akadályokba ütköznek, amelyek megakadályozzák vagy számukra aránytalanul megdrágítják a tevékenykedést más tagállamban. Ugyanígy a polgár is akadályokba ütközik, ha egy másik tagállamban kíván jelzáloghitelt felvenni vagy akár saját tagállamában szeretne hitelt felvenni az Unió egy másik tagállamában található ingatlan megszerzéséhez: az ilyen hitelkérelmeket gyakran elutasítják. Összehasonlítható információk hiányában azt is nehéz, sőt szinte lehetetlen megállapítani, hogy a különböző tagállamokban elérhető termékek közül melyik a legolcsóbb vagy a legelőnyösebb. Az európai jelzáloghitelek integrációja előmozdítaná a pénzügyi stabilitást, és jelentős előnyökkel járna a fogyasztók számára. Ezáltal a jelzáloghitel-nyújtók hatékonyabbá válnának, és a termékek szélesebb választéka állna rendelkezésre.

42. javaslat: A Bizottság 2010 végéig az európai polgárokat érintő fennmaradó adóakadályok azonosítására és felszámolására irányuló közleményt fogad el.

Egyes olyan akadályok, amelyek a polgárokat gátolják az Európai Unión belüli szabad mozgásban, letelepedésben, termékbeszerzésben és szolgáltatás-igénybevételben, adózási

problémákra vezethetők vissza. E problémák például a kettős adóztatás csökkentésének azon nehézségeiben nyilvánulhatnak meg, amelyek a kettős adóztatással kapcsolatos nemzetközi megállapodások korlátozott hatályának vagy hiányának, a diszkriminatív adószabályoknak vagy a különböző adórendszerek közötti átfedéseknek tudhatók be, csakúgy, mint a két vagy több tagállam adó jogszabályainak való megfelelés, valamint egy másik tagállamban az adócsökkentés vagy adóvisszatérítés iránti kérelmezés nehézségeinek. Különösen a határon át ingázó munkavállalók esetében, valamint a gépjármű, a nyugdíj és az öröklés után fizetendő adók, illetékek kapcsán merülhetnek fel nehézségek.

43. javaslat: A Bizottság 2012-ben a légi utasok jogaira vonatkozó rendelet módosítására irányuló javaslatot fogad el – különös tekintettel az izlandi vulkánkitörés által előidézett közelmúltbeli válság hatására –, ezenkívül a közúti ágazatra vonatkozó jogalkotási javaslat elfogadása esetén közleményt bocsát ki valamennyi közlekedési eszköz (helyi és távolsági autóbuszok) utasainak jogairól.

A meglévő – különösen a légi, a vasúti és hamarosan a tengeri közlekedési ágazatra vonatkozó – szabályozás ellenére az utasok jogai az általuk választott közlekedési módtól függően változóak, és azokat a személyszállító vállalkozások nem mindig tartják tiszteletben. Ez a belső piaci verseny torzulásával fenyeget, és hátráltatja azon célkitűzés elérését, hogy a szolgáltatások minőségi színvonala – a polgároknak és az európai gazdaság egészének érdekében – kellően egységes legyen.

3. PÁRBESZÉD, PARTNERSÉG, ÉRTÉKELÉS: AZ EGYSÉGES PIAC JÓ KORMÁNYZÁSÁNAK ESZKÖZEI

Az egységes piac nem az európai intézmények vagy néhány nagyobb páneurópai vállalatcsoport tulajdona: **azt minden egyes európai polgár mindennapi munkájával, megtakarításaival, vásárlásaival, befektetéseivel alakítja.** Az egységes piac kialakítása és hasznosítása valójában maguktól az európai polgároktól függ.

Ezen intézkedéscsomag célja, hogy javaslatot tegyen a párbeszéd új keretéről, hogy a szövegekről folytatott együttgondolkodás és azok kidolgozása az európai polgárok érdekeit szolgálja. Azzal, hogy javasol, előmozdít és teret ad a párbeszédnek és a vitáknak, a **Bizottság vállalja, hogy újra értelmet ad az egységes piac fogalmának, hogy az több mindent nyújthasson az európaiak számára.** Az Európai Parlament és a Tanács szerepüknek megfelelően döntést fognak hozni a tagállamok által végrehajtandó lépésekről.

Ez az egységes piac érdekében létrejövő intézkedéscsomag azonban nem lehet sikeres, ha a javaslat, a döntés, a végrehajtás, valamint a nyomon követés folyamata nem nyit további partnerek felé.

Az intézkedéscsomag számos eleme, például a közszolgáltatásokra vonatkozó intézkedések vagy az adózási szempontok, a tagállamok vagy helyi és regionális önkormányzataik hatáskörébe tartozik. Ezért valamennyi helyi politikai döntéshozói szintet be kell vonni az egységes piac irányításába, és abban teljes mértékben részt kell venniük, összhangban a kohéziós politikában való aktív részvételükkel.

Az egységes piacra vonatkozó intézkedéscsomag Barroso elnöknek azt a határozott akaratát tükrözi, hogy **nagyobb esélyt kell adni az Európa 2020 stratégiának és gyakorlati**

szempontból végre kell hajtani az Európai Parlament és Mario Monti jelentésének főbb ajánlásait. Ez az intézkedéscsomag arra kötelezi az Európai Bizottságot, hogy eredményesen dolgozzon, hárítsa el az akadályokat a jövő útjából és erősítse meg Európát, hogy az szembenézhesen a kihívásokkal.

Világos, hogy ezt az intézkedéscsomagot és végrehajtását az érdekelt felekkel folytatott párbeszéd, a partneri kapcsolatok létesítése és az eredményeik értékelése iránti erős hajlandóság fogja fémjelezni.

A befolyást nem lehet elrendelni, az apránként alakul ki. A Bizottság ezért nem fog semmilyen vita, még a legnehezebbek alól sem kibújni, bárki légyen is partnere: az európai politikai pártok, a nemzeti kormányok és parlamentek, a helyhatóságok, a civil társadalom, a szakszervezetek és a vállalatok, a fogyasztók, az egyesületek stb...szorosan együttműködve a Régiók Bizottságával és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal.

Ez az intézkedéscsomag 50 intézkedést javasol a konzultáció szakaszaira vonatkozó határidőkkel, és amelyeket a Bizottság fog vezetni az intelligens szabályozás elveivel összhangban. **Az átláthatóság és a felelősség elveinek megfelelően, a Bizottság felhívja a partnereinek mindegyikét, hogy készítsék elő a párbeszéd ezen szakaszait, mondják el véleményüket és vegyék saját kezükbe hatalmas egységes piacunk jövőjét.**

A Bizottságnak továbbra is részt kell vállalnia az egységes piac felügyeletében és az azzal kapcsolatos politikák sikeres megvalósításában. A Bizottság tisztában van azokkal az erőfeszítésekkel, amelyeket a tagállamoktól egy egységesebb és versenyképesebb piac kialakítása érdekében elvárnak. A Bizottság nyitott lesz véleményükre, azonban továbbra is éberen őrködik a célkitűzések felett.

44. javaslat: A Bizottság és a tagállamok továbbra is együttműködnek a szolgáltatások belső piacának fejlesztéséért, erősítve a közösségi vívmányok értékelésének megközelítését a szolgáltatási irányelvben szereplő „kölcsonös ellenőrzés” alapján, amelyet a tagállamok és a Bizottság jelenleg is érvényesít. A szolgáltatási irányelvben foglalt kölcsonös ellenőrzési eljárás tapasztalatait egyébként az egységes piacra vonatkozó egyéb jogszabályokra is ki fogják terjeszteni.

A Bizottság folytatja értékeléseit a konkrét tapasztalatok visszajelzéseire támaszkodva, kipróbálva és erősítve a meglévő eszközök (piacfelügyelet, ágazati felmérések, fogyasztói eredménytáblák stb.) közötti szinergiákat. Ennek értelmében a Bizottság rendszeresen összeállítja az egységes piac szereplőinek (vállalatok, fogyasztók, munkavállalók, diákok, nyugdíjasok) elvárásait tartalmazó „Top 20” listát. Ez a lista az egységes piac állapotának, valamint gyakorlati működésének barométereként fog szolgálni.

A Bizottság rendszeresen vizsgálni fogja egyébként az egységes piac állapotát partnerségben valamennyi érintett szereplővel, és az Európai Parlamenttel együtt minden évben megszervezi az **egységes piac fórumát**, más intézmények, a tagállamok képviselői (beleértve a regionális és helyi szintet is), a nemzeti parlamentek, valamint a polgárok és érdekelt felek részvételével. Az első fórumra előreláthatólag 2011-ben kerül sor.

45. javaslat: A Bizottság 2011 elején bemutatja a belső piaci információs rendszer (IMI) 2011-ben további jogalkotói területekre történő kiterjesztésének stratégiáját azzal a céllal, hogy létrehozza az európai adminisztrációkat közvetlen kapcsolatba hozó („face-to-face”) elektronikus hálózatát. Erről a stratégiáról jogalkotási javaslat készül.

A belső piaci információs rendszert (IMI) olyan rugalmas támogatási eszköznek tervezték az igazgatási együttműködéshez, amely segíti a különböző ágazatokra vonatkozó jogi eszközöket. A rendszert jelenleg a szakmai képzések elismeréséről szóló irányelv, valamint a szolgáltatásokra vonatkozó irányelv területén használják. Ahhoz, hogy az IMI teljes potenciálját el lehessen érni, világos stratégiát kell kidolgozni az IMI más szektorokra történő kiterjesztése, valamint az IMI és egyéb információs technológiai eszközök közötti szinergia megteremtése céljából. Ezt a stratégiát a Bizottság közleményben fogja részletesebben tárgyalni. Az IMI kiterjesztésének fő akadálya, hogy hiányzik a jogalap, amely teljes mértékben kielégítené az adatvédelemért felelős európai és nemzeti hatóságokat. Ennek megoldása érdekében tárgyalni fognak egy esetleges rendeletjavaslatról. A javaslat meghatározná az IMI használatával kapcsolatos adatkezelési szabályokat és egyéb feltételeket, valamint lehetővé tenné az igazgatási együttműködést az olyan területeken, ahol szükség van rá a belső piaci szabályok végrehajtása szempontjából, azonban a jelenleg hatályos jogszabályok nem rendelkeznek egyértelműen róla.

46. javaslat: A Bizottság 2011-ben kezdeményezést nyújt be a vitarendezési eljárás alternatív módszereiről az Európai Unióban. E tekintetben a Bizottság 2011-ben a pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó alternatív vitarendezési rendszerek hálózatáról szóló ajánlást is elfogad. E két kezdeményezés célja, hogy egyszerű és költséghatékony peren kívüli jogorvoslati módszereket vezessenek be a határokon átnyúló fogyasztói jogviták rendezésére vonatkozóan. 2012-ig a Bizottság a digitális műveletekre vonatkozó on-line európai vitarendezési rendszerre fog javaslatot tenni. A Bizottság 2010-2011 során emellett nyilvános konzultációt fog folytatni a kollektív jogorvoslattal kapcsolatos európai megközelítésekről, hogy olyan szabályokat azonosítson, amelyek bevezethetők az Európai Unió jogi keretébe, valamint a tagállamok jogrendjébe.

Amennyiben azt akarjuk, hogy a fogyasztók bizalommal tudjanak vásárolni egy másik tagállamban és élvezzék az uniós jogszabályok alapján őket megillető jogaikat, biztosítani kell őket, hogy probléma esetén jogorvoslatban részesülhetnek. Azok a jogok, amelyeknek nem lehet érvényt szerezni a gyakorlatban, értéktelenek. Egy nemrégben végzett felmérés szerint az éves európai GDP 0,3 %-át kitevő veszteség éri az európai fogyasztókat a megvásárolt árukkal vagy szolgáltatásokkal kapcsolatban felmerülő problémák miatt. A vitarendezés alternatív módszerei és a panasz esetén igénybe vehető segítség, mint amelyet az európai fogyasztóvédelmi központok nyújtanak, könnyű, gyors és olcsó megoldást kínálhatnak a fogyasztók számára és megőrzik a vállalkozások és ügyfelek közötti kapcsolatot. A fogyasztók és a vállalkozások azonban nincsenek kellően tájékoztatva a meglévő alternatív vitarendezési rendszerekről és számos ágazatban még nem is hoztak létre az ilyen rendszereket. A pénzügyi szolgáltatások ágazatában például a fogyasztóknak gyakran nincs más választásuk, mint költséges és nehézkes bírósági pert indítani. Bizonyos tagállamokban nincs peren kívüli vitarendezési mechanizmus. Ezen felül a meglévő

mechanizmusok mindezülig nem bizonyultak kellően hatékonyak a határon átnyúló viták rendezésében. Szükség van tehát a FIN-NET hálózat földrajzi és ágazati lefedettségében jelentkező hiányosságok megszüntetésére. Ezen kívül nem mindig könnyű kollektív jogorvoslati keresetet benyújtani, legyen az bírósági per vagy peren kívüli jogvita. A vállalkozások áldozatai lehetnek a verseny torzulásának az egyenlő versenyfeltételek hiányában. A lehetőségek a költségek megtakarítására a jogorvoslati kérelmek összekapcsolásával elvesznek. Az alternatív vitarendezési mechanizmusok javulása a fogyasztók és a vállalkozások között, különösen a pénzügyi szolgáltatás területén, jelentős előnyöket nyújtana a fogyasztók számára, erősítené a fogyasztói bizalmat, valamint hozzájárulna az egységes piac fejlődéséhez.

47. javaslat: A Bizottság a tagállamokkal partnerségben határozottabb politikát fejleszt ki az egységes piac szabályainak betartatására. A Bizottság vállalja, hogy előkészíti a nemzeti jogba való átültetés terveit és a megfelelési táblázatok tervezeteit az intézkedéscsomagban várható jogalkotási javaslatok számára, valamint csökkenti a jogsértésekkel kapcsolatos akták kezelésének átlagidejét. A Bizottság felhívja a tagállamokat az egységes piacra vonatkozó irányelvek átültetésében mutatkozó elmaradásaik 0,5%-ra történő csökkentésére, valamint adják meg megfelelési táblázataikat az átültető intézkedésekkel.

Jelentős erőfeszítéseket tettek és tesznek a mai napig a Bizottság és a tagállamok közötti partnerség erősítésére az egységes piac irányításában, különösen az 2009-ben az egységes piac működésének javítását célzó intézkedésekről szóló ajánlás végrehajtásával²³. Az egységes piac szabályai végrehajtásának javításáért kifejtett folyamatos erőfeszítések meghozták gyümölcseit, ahogyan például az átültetési elmaradások alacsony átlaga mutatja a legutóbbi belső piaci eredményösszesítő táblázatban.²⁴

Ezen erőfeszítések ellenére azonban az irányelvekben előírt határidőn túl, átlagosan hét további hónap szükséges mielőtt azokat teljes mértékben átültetik²⁵. A megjelent statisztikák azt jelzik, hogy 2008-ra 36%, 2009-re 31%, 2010-re vonatkozóan 30%-os elmaradás mutatkozott²⁶. Továbbra is mutatkoznak hiányosságok azonban, különösen az, hogy a nemzeti jogszabályok nem mindig felelnek meg az átültetendő irányelveknek. A Bizottság által elvégzett hivatalos jogsértési eljárások hossza és a Bíróság ítéleteinek a nemzeti hatóságok általi végrehajtásában jelentkező késedelmek olyan további kihívásokat jelentenek, amelyekkel szembe kell nézni. Több figyelmet kell fordítani a szabályok alkalmazásának kérdéseire kidolgozásuk, értékelésük és/vagy módosításuk idején. A Bizottság támogatási eszközöket, például módszeres átültetési terveket dolgoz ki az intézkedéscsomagban azonosított jogalkotási javaslatok számára. Ezek a tervek lehetővé teszik, hogy az átültetés nehézségeire korai szakaszban figyelmet fordítsanak.

Megújult erőfeszítésekre van szükség a szabályok végrehajtása és betartása során. Ez annál is inkább így van, mert ez az egységes piac megfelelő működésének lényeges feltétele, mivel a

²³ Bizottsági ajánlás az egységes piac működésének javítását célzó intézkedésekről (2009/524/EK) (2009. június 29.)

²⁴ Lásd az Európai Bizottság belső piaci eredményösszesítő táblázata, 21. szám.

²⁵ Lásd az Európai Bizottság belső piaci eredményösszesítő táblázata, 21. szám.

²⁶ A megindított jogsértési eljárásokra alapozott számadatok, a következő címen megtalálható rendelkezésre álló adatokra alapján:

http://ec.europa.eu/community_law/directives/directives_communication_en.htm.

szabályoknak azonosnak kell lenniük valamennyi érdekelt fél számára. Ez szoros partnerséget és a tagállamokkal folytatott együttműködést követel az irányelvek átültetésében való elmaradás további csökkentése érdekében. Kölcsönös elkötelezettség szükséges ahhoz, hogy vizsgálni lehessen a nemzeti jogszabályoknak az egységes piac legfontosabb jogszabályaival való megfelelését, a megfelelési táblázatok szisztematikus használatával, amelyeket hozzáférhetővé kell tenni a polgárok és a vállalkozások számára.. Ezeket a táblázatokat a Bizottság a tagállamok rendelkezésére bocsátja mindenegybes, az intézkedéscsomagban szereplő prioritást élvező új irányelvhez. Közös erőfeszítéseket is kell tenni a Bizottság jogsértési eljárásainak meggyorsítása és a Bíróság ítéleteivel való megfelelés elérése érdekében ambiciózus közös célok meghatározásával, valamint az olyan alternatív vitarendezési mechanizmusok módszeres alkalmazásának fejlesztésével, mint a SOLVIT és az EU-PILOT.

48. javaslat: A Bizottság erősíti a konzultációt és a párbeszédet a civil társadalommal a szövegek előkészítése és végrehajtása során. Különös hangsúlyt fektetnek arra, hogy figyelembe vegyék a fogyasztók, az NGO-k, a szakszervezetek, a vállalkozások, a bankbetétesek, a felhasználók, valamint a regionális és helyi önkormányzatok véleményét a javaslatok elfogadását megelőző konzultációk során, és különös tekintettel a szakértői csoportok munkájára.

Az egységes piac politikája nem gazdagodhat csak az érdekelt felek széles körének hozzájárulásával. A Bizottsághoz eddig beérkezett véleményeknek csak kisebb részét küldték olyanok, akik nem tartoznak a szakmabeliekhez az érintett ágazatokban. A fogyasztók, a kisbefektetők, a kisvállalkozások, a munkavállalók képviselői, NGO-k, valamint a regionális és helyi önkormányzatok képviselői hasznos szempontokkal járulhatnak hozzá az intézkedések gyakorlati végrehajtásához, és segíthetnek meghatározni, vajon a javasolt szakpolitikák nyújthatnak-e ténylegesen valami többletet a polgároknak.

49. javaslat: 2010-ben a Bizottság folytatni fogja az egyablakos ügyintézés támogatását, azáltal, hogy a polgárokat és a vállalkozásokat ellátja információkkal és hozzáférést biztosít az egységes piaccal kapcsolatos jogaikra vonatkozó információs szolgálathoz az interneten, telefonon vagy személyesen az „Ön Európája” című internetes portál kifejlesztésével, valamint javítva e portál és a „Europe Direct” közötti koordinációt. Ugyanígy a Bizottság erősíteni fogja a partnerséget a tagállamokkal is annak érdekében, hogy a nemzeti jogszabályokról és eljárásokról szóló információ rendelkezésre álljon az egyablakos ügyintézésen keresztül.

Számos jelentés kimutatta, hogy a polgárok nem ismerik eléggé jogaikat, és probléma esetén nem tudják, kihez forduljanak jogaik érvényesítése érdekében a hivatalos információforrások és a Bizottság által felállított támogatási rendszerek gazdagsága ellenére. Ebből kiindulva, az „Európa Önökért” honlapot újratervezték, hogy hasonlítson az egyablakos ügyintézés nyújtó portálokhoz, a rendelkezésre álló információt teljesen újraírták a felhasználók szempontjából. A következő hónapokban az a cél, hogy a honlapot megismertessék az európai polgárokkal és kibővítsék a rendelkezésre álló információkat, különösen nemzeti információkkal (pontos helyzet minden egyes tagállamban, alaki követelmények, helyi összekötő pontok stb.), hogy azok még jobban hasznosíthatók legyenek. Ez csak a tagállamokkal folytatott aktív együttműködésben lehetséges.

50. javaslat: A Bizottság a tagállamokkal partnerségben erősíteni fogja az informális problémamegoldó módszereket, különösen az EU Pilot projekt, a SOLVIT hálózat, valamint az európai fogyasztóvédelmi központok hálózatának konszolidálása és megerősítése által. A SOLVIT esetében egy 2010-ben végzett értékelés alapján, a Bizottság konkrét javaslatokat fog tenni 2011-ben. Hosszabb távon, meg fogja vizsgálni ezen eszközök és az egyéb alternatív vitarendezési mechanizmusok esetleges kiegészítő fejlesztésének feltételeit, szorosabb kötelekeket kialakítva közöttük azzal a céllal, hogy idővel képesek legyenek jobban kezelni az egységes piaccal kapcsolatos valamennyi problémát.

A SOLVIT nyolcéves működése során megtízszereződött a kezelt ügyek száma, és a központoknak egyre változatosabb eseteket kell kezelniük, amelyek időnként túlmennek a szigorúan vett megbízatásukon. A hálózat jövőbeli optimális működésének biztosítása céljából vitát kell indítani mind a SOLVIT megbízatásáról, mind azokról a módszerekről, amelyekkel biztosítani lehet teljesítményének minőségét, valamint kapcsolatairól egyéb problémamegoldó eszközökkel. A vita lehetővé tenné, hogy a SOLVIT-ot meghaladva, hosszabb távon olyan helyzet felé haladjunk, amelyben gyors és informális vitarendezési rendszer áll rendelkezésre minden probléma esetén, amellyel a polgárok és a vállalkozások szembesülnek az egységes piacon. Az európai fogyasztóvédelmi központok hálózatával kapcsolatosan pedig értékelés készül, amely 2011-ben konkrét javaslatokhoz fog vezetni a hálózat jövőbeli fejlődésére vonatkozóan. Az EU Pilot projekt a maga részéről szoros együttműködést biztosít a tagállamokkal az egységes piacra vonatkozó jogszabályok alkalmazásában felmerülő problémák gyorsabb megoldása érdekében, anélkül, hogy jogsértési eljárásokra lenne szükség. A továbbra is fennálló problémák sokfélesége és mennyisége a kezdeményezés megerősítését teszi szükségessé. A Bizottság kezdeményezést indított, hogy a projektet 24-ről 27 országra terjesszék ki.

KÖVETKEZTETÉS: A NYILVÁNOS EURÓPAI VITA ÉRDEKÉBEN

Az intézkedéscsomag célja, hogy megújítsa a bizalmat az európaiak és hatalmas piacuk között, annak érdekében, hogy ismét a növekedés eszköze legyen és lehetővé tegye számunkra, hogy megfeleljünk a kihívásoknak.

A Bizottság által bevezetni javasolt csomag mindenekelőtt globális megközelítés, összetett céllal: a szociális piacgazdaság megerősítése visszahelyezve a vállalkozásokat és az európai polgárokat az egységes piac középpontjába, bizalmuk visszanyerése érdekében; a piacpolitikák fejlesztése a fenntartható és méltányos növekedés szolgálatában; a jó kormányzás eszközei, a párbeszéd, a partnerség és az értékelés kialakítása. Ez az átfogó megközelítés a Bizottság és a többi intézmény közötti munka koordinálását, valamint alaposabb nyomon követését fogja megkövetelni. Ez utóbbi nem fogja érinteni az Európa 2020 stratégia úttörő kezdeményezései keretében kidolgozott nyomon követési mechanizmusokat.

Az egységes piaci intézkedéscsomag közös megközelítés, amely nemcsak a Bizottságot vonja be, hanem szerepük szerint és saját eljárásaikkal a Parlamentet és a Tanácsot is. A Gazdasági és Szociális Tanács, valamint a Régiók Bizottsága a regionális és helyi önkormányzatok, a szociális és gazdasági partnerek, az egyesületek, valamint a civil társadalom szereplőire is kiterjeszti a vitát. Ezen felül **az egységes piaci intézkedéscsomagot vitára bocsátják egész Európában** az elkövetkező hónapok folyamán. Az intézkedéscsomag tagállamok nyelvére lefordított változatát megküldik minden európai és tagállami parlamenti képviselőnek, a

regionális hatóságoknak – beleértve a legkülső régiókat –, a szociális partnereknek, valamint a civil társadalom gazdasági és szociális szereplőinek. Különleges tájékoztatási eszközöket bocsátanak az érdekelt felek rendelkezésére.

Így teremtik meg a magas szinten versenyképes szociális piacgazdaság kihívásai köré építve egy **valódi európai nyilvános vita** feltételeit.

Valamennyi érdekelt felet kérjük arra, hogy az egységes piac újraindításával, és különösen a jelen dokumentumban javasolt intézkedésekkel kapcsolatos véleményét nyújtsa be a következő címre: http://ec.europa.eu/internal_market/smact. Különleges tájékoztatási eszközöket bocsátanak az érdekelt felek rendelkezésére.

Hozzájárulásainak legkésőbb 2011. február 28-áig be kell érkezniük a Bizottsághoz. A kapott válaszok alapján a Bizottság javasolni fogja, hogy a többi intézmény adja áldását az intézkedéscsomag végleges változatára.

A Bizottság a beérkezett válaszokat és észrevételeket közzéteszi az interneten. Nyomatékosan ajánljuk, hogy a résztvevők olvassák el az említett weboldalon szereplő adatvédelmi nyilatkozatot, amelyben tájékoztatást adunk a személyes adatok és a válaszok kezelésének módjáról.

A nyilvános vita értelmében és az abból levont következtetések alapján a Bizottság reményei szerint valamennyi európai intézmény vállalja, hogy 2011 elején ebből az intézkedéscsomagból és annak 50 intézkedéséből alakítja ki a 2011-2012-es időszakra szóló végleges politikai cselekvési tervet. Ennek megvalósítása lehetővé tenné, hogy látványos módon ünnepeljük az egységes piac huszadik évfordulóját 2012 végén.

Az intézkedéscsomagban található kezdeményezések megvalósítása 2012-ben alkalmat ad, hogy értékeljük az intézkedéscsomag végrehajtását és a kapott eredményeket a fenntartható növekedés és az európai polgároknak egységes piacba helyezett bizalma szempontjából. Az eredmények értékelése érdekében mutatókat dolgoznak ki, amelyek például a következőket mérhetik:

- egy szabadalom megadásával kapcsolatos költségek alakulása,
- a tagállamok közötti árucseré mennyisége az EU GDP százalékában kifejezve.
- a határon átnyúló szolgáltatások részaránya az EU GDP százalékában kifejezve, valamint a vállalkozás székhelyéhez képest egy másik tagállamban letelepedett vállalkozások száma;
- a belső piaci információs rendszeren keresztül összeköttetésben álló közigazgatási hatóságok száma és a benyújtott kérelmek; valamint
- egy másik országban on-line vásárolt áruk és szolgáltatások százalékos aránya.

A fenti értékelés alapján a Bizottság tervbe veszi az egységes piac elmélyítésnek második szakaszát, amely alkalmával a növekedés és a bizalom további tartalékai lesznek meghatározhatók a megújult egységes piacon. A Bizottság ennek érdekében mélyreható kutatást, vizsgálatokat és elemzést fog végezni.

1. Erős, fenntartható és méltányos növekedés a vállalkozások számára

1.1. A kreativitás elősegítése és védelme

1. javaslat:	Az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak meg kell tennie a szükséges lépéseket az európai uniós szabadalomra, annak nyelvhasználati szabályaira és az egységes szabadalmi bíraskodási rendszerre vonatkozó javaslatok elfogadásához. A cél az, hogy az Európai Unió első szabadalmait már 2014-ben ki lehessen bocsátani.	Határidő nélkül	Innovatív Unió
2. javaslat:	A Bizottság 2011-ben a szerzői jogok kezeléséről szóló keretirányelvre tesz javaslatot, hogy a szerzői jogok igazgatásának, átláthatóságának és elektronikus kezelésének javítása révén utat nyisson az online tartalmakhoz. A Bizottság továbbá javaslatot fog tenni egy, a gazdátlan művekre vonatkozó irányelvre.	2011	Európai digitális menetrend
3. javaslat:	A Bizottság 2010-ben jogi, illetve nem jogi jellegű intézkedéseket egyaránt tartalmazó cselekvési tervre tesz javaslatot a hamisítás és a kalózkodás ellen. Emellett 2011-ben jogalkotási javaslatokat is tesz, különösen a jogszabályi keret hozzáigazítása érdekében az internet fejlődése által létrehozott szükségletekhez és a vámhatóságok fellépésének megerősítésére e területen, majd felülvizsgálja a szellemi tulajdonjogok harmadik országokban való érvényesítésére vonatkozó stratégiáját.	2010/2011	Integrált iparpolitika

1.2. Új lehetőségek előmozdítása a fenntartható gazdaság érdekében

4. javaslat:	A Bizottság és a tagállamok továbbra is együttműködnek a szolgáltatások belső piacának fejlesztéséért a szolgáltatási irányelvben szereplő „kölcsonös ellenőrzés” alapján, amelyet a tagállamok és a Bizottság jelenleg is érvényesít. A Bizottság 2011-ben konkrét intézkedéseket hoz ennek érdekében, az üzleti szolgáltatások ágazatát is beleértve.	2011	
5. javaslat:	A Bizottság 2011 végéig kezdeményezéseket fog tenni az elektronikus kereskedelem fejlesztésére a belső piacon. E kezdeményezések elsősorban azokra a nehézségekre összpontosítanak majd, amelyekkel a fogyasztók az elektronikus gazdaságban szembesülnek. Szerepelni fog köztük egy közlemény az elektronikus kereskedelem működéséről, valamint útmutatások a tagállamoknak a szolgáltatási irányelv azon rendelkezésének hatékony alkalmazásához, amely a szolgáltatások fogyasztóinak állampolgárságuk vagy lakóhelyük miatti hátrányos megkülönböztetése ellen lép fel.	2011	Európai digitális menetrend Az uniós polgárságról szóló jelentés

6. javaslat:	A Bizottság 2011-ben a szabványosítás szabályozási keretének módosítását fogja javasolni, hogy a szabványosítási eljárásokat hatékonyabbá, eredményesebbé és aktívabb részvételt igénylővé alakítsa, valamint hogy az ilyen eljárások alkalmazási köre a szolgáltatásokra is kiterjedjen.	2011	Integrált iparpolitika Innovatív Unió Európai digitális menetrend
7. javaslat:	A Bizottság 2011-ben fehér könyvet fogad el a szállítási politikáról. Ebben egy sor fellépést javasol, többek között a szállítóeszközök és a nemzeti szállítási rendszerek közötti megmaradt akadályok felszámolása céljából.	2011	Integrált iparpolitika
8. javaslat:	A Bizottság 2011-ben javaslatot tesz az energiaadóztatásról szóló irányelv felülvizsgálatára, hogy az adórendszer jobban tükrözze az EU-nak az éghajlatra és az energiára vonatkozó célkitűzéseit, a minimális adó mértékét a szén-dioxid-kibocsátásra és az energiatartalomra alapozva.	2011	
9. javaslat:	A Bizottság kezdeményezést fog javasolni az üzleti szolgáltatásokkal foglalkozó magas szintű munkacsoport létrehozása érdekében, amely tanulmányozná a piac hiányosságait és a normalizálás, az innováció és a nemzetközi kereskedelem kérdéseit olyan ágazatokban, mint a logisztika, a létesítménygazdálkodás, a marketing és a reklám.		
10. javaslat:	A Bizottság 2012-ig megvizsgálja a termékek ökológiai lábnyomára vonatkozó kezdeményezés kivitelezhetőségét, amely válaszolni kíván a termékek környezeti hatása és a szén-dioxid-kibocsátás kérdéseire is. A kezdeményezés vizsgálni fogja, hogyan lehetne közös európai módszertant kidolgozni a fentiek értékelésére és jelzésére.	2012	Integrált iparpolitika
11. javaslat:	A Bizottság 2011 elején energiahatékonysági tervet terjeszt elő a jelentős energia-megtakarítási lehetőségek kihasználása érdekében, az energiafogyasztás valamennyi ágazatában már meglévő szakpolitikák kiegészítésére.	2011	

1.3. A kis- és középvállalkozásokért			
12. javaslat:	A Bizottság 2011-ben cselekvési tervet fogad el a kkv-k tőkepiacokhoz való hozzáféréseinek javítása érdekében. Az ebben foglalt intézkedések célja a kkv-k ismertségének növelése a befektetők szemében, külön a kkv-kre összpontosító tőzsdék vagy szabályozott piacok hatékony hálózatának kifejlesztése, valamint a részvény-jegyzési és közzétételi követelményeknek a kkv-khez való igazítása.	2011	Innovatív Unió
13. javaslat:	A Bizottság 2010 végéig értékelni kívánja a kis- és középvállalkozásokkal kapcsolatos kezdeményezést („Small Business Act”) többek között azért, hogy biztosítsa a „Gondolkozz előbb kicsiben!” elvének alkalmazását mind a politikában, mind pedig a jogalkotási eljárásban, és így teremtsen szoros kapcsolatot a „Small Business Act” és az Európa 2020 stratégia között.	2010	Integrált iparpolitika
14. javaslat:	A Bizottság 2011-ben a számviteli irányelvek felülvizsgálatára tesz javaslatot a pénzügyi beszámolási követelmények egyszerűsítése és az adminisztratív terhek csökkentése érdekében, különösen a kkv-k számára.	2011	
1.4. Az innováció és a hosszú távú beruházások finanszírozása			
15. javaslat:	A Bizottság fontolóra veszi az uniós projektkötvények létrehozásának elősegítését az európai projektek támogatására („EU project bonds”).		Integrált iparpolitika
16. javaslat:	A Bizottság tanulmányozni fogja, milyen intézkedésekkel lehetne – különösen hosszú távon – arra ösztönözni a magánbefektetéseket, hogy aktívabban járuljanak hozzá az Európa 2020 stratégia céljainak eléréséhez. Az ilyen intézkedések érinthetik például a vállalatirányítás reformját, illetve ösztönzőket hozhatnak létre hosszú távú, fenntartható és etikus befektetések érdekében, amelyeket az intelligens, környezetbarát és inkluzív növekedés igényel. Ezen túlmenően a Bizottság 2012-re biztosítani fogja, hogy a bármely tagállamban létrehozott kockázati tőke-alapok az egész Európai Unióban működőképesek legyenek és szabadon befektethessenek (szükség esetén ehhez új jogszabályi keretet hoz létre). Arra fog törekedni, hogy megszüntesse a határokon átnyúló tevékenységekre nézve kedvezőtlen adózási eljárásokat.	2012	Innovatív Unió

17. javaslat:	Az európai közbeszerzési jogszabályok folyamatban lévő értékelését követően, valamint széleskörű konzultáció alapján a Bizottság legkésőbb 2012-ben jogalkotási javaslatokat fog benyújtani, amelyek célja egyrészt az uniós szabályok egyszerűsítése és modernizálása a szerződések odaítélésének folyamatosabbá tétele érdekében, másrészt pedig a közbeszerzési szerződések megfelelőbb felhasználása egyéb szakpolitikák támogatására.	2012	Innovatív Unió Integrált iparpolitika
18. javaslat:	A Bizottság 2011-ben a szolgáltatási koncessziókról szóló jogszabályi kezdeményezést fogad el. A létrehozandó világos és kiegyensúlyozott szabályok javítani fogják az európai vállalkozások piachoz jutásának lehetőségeit, garantálva az átláthatóságot, az egyenlő bánásmódot és az azonos játékszabályokat a gazdasági szereplők számára. Ösztönözni fogják a köz- és magánszféra közötti partnerségeket, továbbá elősegítik az ár és a minőség közötti jobb összhang lehetőségét a szolgáltatásokat igénybe vevők és a szerződő hatóságok számára egyaránt.	2011	
1.5. Kedvező jogi és adóügyi környezet megteremtése a vállalkozások számára			
19. javaslat:	A Bizottság kezdeményezi a nemzeti adóügyi politikák jobb összehangolását, többek között egy irányelvjavaslat előterjesztése útján, amelynek célja a közös konszolidált társasági adóalap (KKTA) bevezetése 2011 folyamán.	2011	
20. javaslat:	A Bizottság 2011-ben új héa-stratégiát tesz közzé egy 2010-re tervezett, a héa-rendszer alapos felülvizsgálatát elvégző zöld könyv alapján.	2011	
21. javaslat:	A Bizottság 2011-ben a cégnyilvántartások összekapcsolására vonatkozó jogszabályokra tesz javaslatot.	2011	
22. javaslat:	A Bizottság 2012-ig határozati javaslatot tesz az elektronikus azonosítás és hitelesítés kölcsönös elismerésének biztosítására az Európai Unió egészében, olyan on-line hitelesítő szolgáltatásokra támaszkodva, amelyeknek minden tagállamban rendelkezésre kell állniuk. 2011-ben a Bizottság javasolni fogja az elektronikus aláírásról szóló irányelv felülvizsgálatát az elektronikus hitelesítő rendszerek nemzetközi elismerése és együttműködtethetősége jogi kereteinek létrehozása érdekében.	2012	Európai digitális menetrend

1.6. Versenyképesség a nemzetközi piacokon			
23. javaslat:	A Bizottság továbbfejleszti szabályozási együttműködését legfőbb kereskedelmi partnereivel (mind kétoldalú keretekben – szabályozási párbeszéd formájában – mind pedig többoldalúan, például a G20-on belül). Célja kettős: elő kívánja mozdítani a szabályozások egymáshoz közelítését, ideértve – amennyiben lehetséges – a harmadik országok rendszerei egyenértékűségének előmozdítását is, és szorgalmazni akarja a nemzeti szabványok szélesebb körű elfogadását. Ezen az alapon fog tárgyalni a nemzetközi (mind kétoldalú, mind többoldalú) kereskedelmi megállapodásokról, különös figyelmet fordítva egyfelől a piachoz jutásra és másfelől a szabályozások közelítésére, elsősorban a szolgáltatások, a szellemi tulajdonjogok és a szubvenciók terén.	Folyamatban	Integrált iparpolitika
24. javaslat:	A Bizottság 2011-ben az EU nemzetközi kötelezettségvállalásaira támaszkodva jogalkotási javaslatot fog betervezni egy olyan uniós eszköz érdekében, amellyel képes lesz nagyobb szimmetriát biztosítani a közbeszerzésekhez való hozzáférésben a nagy iparosodott országok és a nagy fejlődő gazdaságok között.	2011	Kereskedelem politikáról szóló közlemény
2. A bizalom helyreállítása érdekében az európaiakat kell az egységes piac középpontjába helyezni			
2.1. A közszolgáltatások és a kulcsfontosságú infrastruktúrák fejlesztése			
25. javaslat:	A Bizottság vállalja, hogy 2011-ig az általános érdekű szolgáltatásokról szóló, intézkedéscsomaggal kísért közleményt fogad el.		
26. javaslat:	A Bizottság 2011-ben elfogadja a transzeurópai közlekedési hálózat fejlesztésére vonatkozó közösségi iránymutatások felülvizsgálatát, valamint javaslatot fogad el a közlekedési infrastruktúrák globális finanszírozási keretéről.	2011	Integrált iparpolitika
27. javaslat:	A Bizottság az energetikai infrastruktúrák 2020-2030-ig szem előtt tartandó prioritásairól közleményt fog elfogadni, melynek célja, hogy a hiányzó láncszemek problémájának megoldása és a megújuló energiaforrások integrálásának megkönnyítése révén előmozdítsa a teljes mértékben működő belső energiapiac kialakulását. Az említett prioritások eléréséhez szükséges eszközök egy Európa biztonságára és energetikai infrastruktúráira vonatkozó, 2011-ben előterjesztésre kerülő új jogalkotási eszközben fognak szerepelni.	2011	Integrált iparpolitika

28. javaslat:	Az európai rádióspektrum hatékonyabb kezelése és felhasználása érdekében a Parlament és a Tanács várhatóan elfogadja az európai rádióspektrumra vonatkozó cselekvési program létrehozásáról szóló határozatra vonatkozó javaslatot.	Határidő nélkül	Európai digitális menetrend
2.2. A szolidaritás megerősítése az egységes piacon			
29. javaslat:	Az Alapjogi Charta hatékony uniós végrehajtásáról szóló új stratégiája alapján, a Bizottság ügyelni fog arra, hogy figyelembe vegyék a Charta által garantált jogokat, beleértve a kollektív fellépés jogát. A Bizottság előzetesen és mélyrehatóan elemzi az egységes piaccal kapcsolatos valamennyi jogalkotási javaslat társadalmi hatását.	2011	
30. javaslat:	A Bizottság 2011-ben jogalkotási javaslatot fogad el a munkavállalók kiküldetéséről szóló irányelv végrehajtásának javítása érdekében: ennek része lesz vagy ezt ki fogja egészíteni annak egyértelműsítése, hogy a szociális alapjogok hogyan gyakorolhatók a gazdasági jogokkal és az egységes piaccal összefüggésben.	2011	
31. javaslat:	2011-ben a Bizottság felülvizsgálja a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények (nyugdíjalapok) tevékenységéről és felügyeletéről szóló irányelvet és további javaslatokat készít elő a 2010. júliusi, a nyugdíjakról szóló zöld könyv alapján, többek között abból a célból, hogy elhárítsa az akadályokat, amelyekkel az utazó munkavállalók szembesülnek nyugdíjba vonulásuk megszervezésekor.	2011	
32. javaslat:	A Bizottság a szociális partnerek körében konzultációt indít az ipari szerkezetátalakítások előkészítésére vonatkozó európai keretszabályozás kialakítása érdekében.	2011	Integrált iparpolitika
2.3. Munkavállalási és tanulási lehetőség egész életen át			
33. javaslat:	A Bizottság 2012-ben – az eddigi vívmányok 2011. évi értékelése nyomán – a szakmai képesítések elismerési rendszerének reformjára irányuló jogalkotási javaslatot fog előterjeszteni, melynek célja, hogy megkönnyítse a munkavállalók mobilitását, és az oktatást a munkaerőpiac igényeihez igazítsa. Ennek keretében értékelésre kerülnek a szakmai kártya bevezetésében rejlő lehetőségek.	2012	Az uniós polgárságról szóló jelentés

34. javaslat:	A Bizottság a tagállamokkal együttműködésben „Mozgásban az ifjúság” kártyát fog kifejleszteni, amely minden fiatal számára megkönnyíti a más tagállamban való tanulásra irányuló mobilitást. A Bizottság ezenkívül a „Mozgásban az ifjúság” kezdeményezésnek szentelt honlapját tovább fogja fejleszteni, így információt fog közreadni a távoktatásról, valamint az európai tanulási és képzési lehetőségekről.	2012	A „Mozgásban az ifjúság” programról szóló közlemény
35. javaslat:	A Bizottság a tagállamok partneri közreműködésével gondoskodni fog az európai képzési keretrendszer megvalósításáról. Ajánlást fog terjeszteni a Tanács elé az iskolai kereteken kívüli képzés („non formal and informal learning”) előmozdítása és hivatalos elismerése érdekében. Ezenkívül javaslatot fog tenni a tulajdonosa által egész élete során megszerzett ismereteket és képesítéseket részletező „európai képesítési útlevél” bevezetésére. A Bizottság összeköttetést fog kialakítani az Európai képesítési keretrendszer és a foglalkozások európai („occupations”) nomenklatúrája között.	2011	A „Mozgásban az ifjúság” programról szóló közlemény
2.4. Új eszközök a szociális piacgazdaság megvalósításához			
36. javaslat:	A Bizottság 2011-ben javaslatot tesz a szociális vállalkozást szolgáló kezdeményezésre, amelynek célja az egységes piacon belüli, szociális szempontból innovatív vállalkozási projektek fejlesztésének támogatása és az abban való részvétel, különösen a szociális minősítés, az etikai és környezetvédelmi címkék, a közbeszerzés, a befektetési alapokra vonatkozó újfajta szabályozás bevezetése és a pihenő megtakarítások megszerzése révén.	2011	
37. javaslat:	A szociális gazdaság – elsősorban finanszírozásának természetére, illetve a jelentős szociális, gazdasági és esetenként technológiai innovációt magukban foglaló projekteket támogató vagy azokban részt vevő részvényesek és egyéb résztvevők döntéseire visszavezethető okokból – sokféle különböző jogi formában (alapítvány, szövetkezet, biztosító egyesület stb.) ölt testet. A Bizottság olyan intézkedésekre fog javaslatot tenni, amelyek javítanak e jogi formák minőségén, ezáltal optimálisabbá téve e szervezetek működését és megkönnyítve fejlődésüket az egységes piac keretében.	2011/2012	

38. javaslat:	A Bizottság nyilvános konzultációt (zöld könyv) indít a vállalatirányításról. A Bizottság nyilvános konzultációt kezd azokról a lehetséges opciókról is, amelyekkel javíthatja a vállalkozások által adott szociális, környezeti és emberi jogi vonatkozású információk átláthatóságát. Ezek a konzultációk jogalkotói kezdeményezéseket eredményezhetnek.	2011/2012	Integrált iparpolitika
2.5. Az egységes piac a fogyasztók szolgálatában			
39. javaslat:	A Bizottság 2011-ben többéves cselekvési tervet fog kidolgozni az európai piacfelügyelet fejlesztésére. Ezenkívül a Bizottság – a tagállami vámhatóságokkal és piacfelügyeleti hatóságokkal együttműködésben – 2011-ben a termékbiztonság vonatkozásában vámenellenőrzési iránymutatásokat fog kidolgozni. A Bizottság az általános termékbiztonságról szóló irányelv felülvizsgálatát is javasolni fogja a fogyasztási cikkek biztonságának egységes és hatékony uniós keretszabályozása érdekében.	2011	Integrált iparpolitika
40. javaslat:	A Bizottság 2011 elején jogalkotási kezdeményezést fogad el az egyes banki alapszolgáltatásokhoz való hozzáférésről. A Bizottság ezenkívül fel fogja kérni a banki ágazatot, hogy 2011 végéig álljon elő a bankköltségek átláthatóságának és összehasonlíthatóságának növelésére irányuló önszabályozási kezdeményezéssel.	2011	
41. javaslat:	A fogyasztóknak magas szintű védelmet nyújtó integrált egységes jelzáloghitel-piac létrehozása céljából a Bizottság 2011 februárjáig irányelvre tesz javaslatot.	2011	
42. javaslat:	A Bizottság 2010 végéig az európai polgárokat érintő fennmaradó adóakadályok azonosítására és felszámolására irányuló közleményt fogad el.	2010	Az uniós polgárságról szóló jelentés
43. javaslat:	A Bizottság 2012-ben a légi utasok jogaira vonatkozó rendelet módosítására irányuló javaslatot fogad el – különös tekintettel az izlandi vulkánkitörés által előidézett közelmúltbeli válság hatására –, ezenkívül a közúti ágazatra vonatkozó jogalkotási javaslat elfogadása esetén közleményt bocsát ki valamennyi közlekedési eszköz (helyi és távolsági autóbuszok) utasainak jogairól.	2012	Az uniós polgárságról szóló jelentés

3. Párbeszéd, partnerség, értékelés: az egységes piac jó kormányzásának eszközei

44. javaslat:	A Bizottság és a tagállamok továbbra is együttműködnek a szolgáltatások belső piacának fejlesztéséért, erősítve a közösségi vívmányok értékelésének megközelítését a szolgáltatási irányelvben szereplő „kölsönös ellenőrzés” alapján, amelyet a tagállamok és a Bizottság jelenleg is érvényesít. A szolgáltatási irányelvben foglalt kölcsönös ellenőrzési eljárás tapasztalatait egyébként az egységes piacra vonatkozó egyéb jogszabályokra is ki fogják terjeszteni.		Integrált iparpolitika
45. javaslat:	A Bizottság 2011 elején bemutatja a belső piaci információs rendszer (IMI) 2011-ben további jogalkotói területekre történő kiterjesztésének stratégiáját azzal a céllal, hogy létrehozza az európai adminisztrációkat közvetlen kapcsolatba hozó („face-to-face”) elektronikus hálózatát. Erről a stratégiáról jogalkotási javaslat készül.	2011	
46. javaslat:	A Bizottság 2011-ben kezdeményezést nyújt be a vitarendezési eljárás alternatív módszereiről az Európai Unióban. E tekintetben a Bizottság 2011-ben a pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó alternatív vitarendezési rendszerek hálózatáról szóló ajánlást is elfogad. E két kezdeményezés célja, hogy egyszerű és költséghatékony peren kívüli jogorvoslati módszereket vezessenek be a határokon átnyúló fogyasztói jogviták rendezésére vonatkozóan. 2012-ig a Bizottság a digitális műveletekre vonatkozó on-line európai vitarendezési rendszerre fog javaslatot tenni. A Bizottság 2010-2011 során emellett nyilvános konzultációt fog folytatni a kollektív jogorvoslattal kapcsolatos európai megközelítésekről, hogy olyan szabályokat azonosítson, amelyek bevezethetők az Európai Unió jogi keretébe, valamint a tagállamok jogrendjébe.	2011	Európai digitális menetrend Az uniós polgárságról szóló jelentés
47. javaslat:	A Bizottság a tagállamokkal partnerségben határozottabb politikát fejleszt ki az egységes piac szabályainak betartására. A Bizottság vállalja, hogy előkészíti a nemzeti jogba való átültetés terveit és a megfelelési táblázatok tervezeteit az intézkedéscsomagban várható jogalkotási javaslatok számára, valamint csökkenti a jogsértésekkel kapcsolatos akták kezelésének átlagidejét. A Bizottság felhívja a tagállamokat az egységes piacra vonatkozó irányelvek átültetésében mutatkozó elmaradásaik 0,5%-ra történő csökkentésére, valamint adják meg megfelelési táblázataikat az átültető intézkedésekkel.	2011	

48. javaslat:	A Bizottság erősíti a konzultációt és a párbeszédet a civil társadalommal a szövegek előkészítése és végrehajtása során. Különös hangsúlyt fektetnek arra, hogy figyelembe vegyék a fogyasztók, az NGO-k, a szakszervezetek, a vállalkozások, a bankbetétesek, a felhasználók, valamint a regionális és helyi önkormányzatok véleményét a javaslatok elfogadását megelőző konzultációk során, és különös tekintettel a szakértői csoportok munkájára.	2011	Az uniós polgárságról szóló jelentés
49. javaslat:	2010-ben a Bizottság folytatni fogja az egyablakos ügyintézés támogatását, azáltal, hogy a polgárokat és a vállalkozásokat ellátja információkkal és hozzáférést biztosít az egységes piaccal kapcsolatos jogaikra vonatkozó információs szolgálathoz az interneten, telefonon vagy személyesen az „Ön Európája” című internetes portál kifejlesztésével, valamint javítva e portál és a „Europe Direct” közötti koordinációt. Ugyanígy a Bizottság erősíteni fogja a partnerséget a tagállamokkal is annak érdekében, hogy a nemzeti jogszabályokról és eljárásokról szóló információ rendelkezésre álljon az egyablakos ügyintézésen keresztül.	2010	Az uniós polgárságról szóló jelentés
50. javaslat:	A Bizottság a tagállamokkal partnerségben erősíteni fogja az informális problémamegoldó módszereket, különösen az EU Pilot projekt, a SOLVIT hálózat, valamint az európai fogyasztóvédelmi központok hálózatának konszolidálása és megerősítése által. A SOLVIT esetében egy 2010-ben végzett értékelés alapján, a Bizottság konkrét javaslatokat fog tenni 2011-ben. Hosszabb távon, meg fogja vizsgálni ezen eszközök és az egyéb alternatív vitarendezési mechanizmusok esetleges kiegészítő fejlesztésének feltételeit, szorosabb kötelekeket kialakítva közöttük azzal a céllal, hogy idővel képesek legyenek jobban kezelni az egységes piaccal kapcsolatos valamennyi problémát.	2011	